

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základního vzdělávání

**POJĎME SPOLEČNĚ ZDOLÁVAT
HORU POZNATKŮ, DOVEDNOSTÍ A ZÁŽITKŮ**

***ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA, SENTICE OKRES BRNO-VEŇKOV,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE***

Obsah:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4. Učební plán

5. Učební osnovy

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika její aplikace

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

5.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7. Autoevaluace školy

Identifikační údaje

1.1 Název vzdělávacího programu

Oficiální název:	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Motivační název:	Pojďme společně zdolávat horu poznatků, dovedností a zážitků

1.2 Údaje o škole

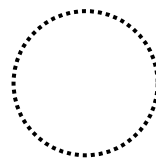
Název školy:	Základní škola a Mateřská škola, Sentice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Adresa školy:	č. p. 71 Sentice, 666 01
Právní forma:	příspěvková organizace
Ředitelka školy:	Mgr. Helena Veverková
IČ:	71003380
RED-IZO:	600110753
Škola sdružuje:	1. Základní škola 2. Mateřská škola 3. Školní družina 4. Školní jídelna
Kontakty:	telefon: +420 549 416 107 web: www.zs-sentice.cz email: zs.sentice@email.cz

1.3 Zřizovatel

Název zřizovatele:	Obec Sentice
Adresa zřizovatele:	č. p. 71 Sentice, 666 01
Kontakty:	telefon: +420 549 416 158 web: www.sentice.cz email: obecni.urad@sentice.cz

1.4 Platnost dokumentu:

Platnost od: 1. 9. 2023, 3. verze

.....
Mgr. Helena Veverková
ředitelka školy

razítko školy

ZŠ Sentice

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy, její umístění

Základní škola Sentice je neúplná škola se dvěma postupnými ročníky. Jedná se o jednotřídku 1. stupně, ve které jsou umístěny dva ročníky, první a druhý. Kapacita školy je 25 žáků. Škola sdružuje dvojtřídní mateřskou školu s kapacitou 40 dětí, školní družinu s kapacitou 25 dětí a školní jídelnu s kuchyní s kapacitou 60 jídel.

Budova základní školy je situována v centru obce Sentice obklopené lesy, s dobrou dostupností integrované dopravy i parkováním. Jedná se o dvoupodlažní budovu společnou s obecním úřadem obce. Část, kterou využívá základní škola i mateřská škola má samostatný vchod. Základní školu i mateřskou školu navštěvují žáci z obce Sentice i blízkých okolních obcí. Na vzhledu školy se podílí jak žáci, tak učitelé.

Budova je v dobrém technickém stavu. Disponuje plastovými okny, bezpečnostními dveřmi, zateplením a novou fasádou.

2.2 Vybavení školy

Třída je prostorná, světlá, vyzdobená pracemi žáků a vybavená učebními pomůckami. V zadní části místnosti jsou nainstalovány 4 počítače, umožňující žákům přístup na internet a využití výukových programů ve vyučování i po něm. Disponujeme již přiměřeným softwarem pro 1. a 2. ročník – český jazyk, matematika, prvouka, grafické studio, hry, pohádky, písničky, výuková pexesa, přírodověda a vlastivěda. Rádi bychom co nejdříve nahradili 4 počítače notebooky, kvalitním wifi připojením a do prostoru v zadní části třídy umístili nábytek k uskladňování pomůcek a hraček do výuky i do školní družiny, jelikož třída je odpoledne využívána pro vzdělávání a činnosti školní družiny. Z technického vybavení máme ještě k dispozici interaktivní tabuli, tablety, grafický tablet, vizualizér. Učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové. Dokoupili jsme žákům do výuky robotické stavebnice a programovatelné pomůcky. Přední část místnosti je vybavená hracím prostorem s kobercem. Žákům jsou k dispozici knížky ve třídě či v chodbičce u MŠ.

Škola má světlé a prostorné **chodby** vyzdobené výtvarnými pracemi žáků doplněné informacemi pro rodiče a ostatní zaměstnance školy.

V přízemí školy jsou umístěna **sociální zařízení** pro žáky a pro zaměstnance, které prošly v roce 2019 rekonstrukcí. Také se zde nachází **šatny**, sloužící k přezouvání a ukládání oblečení žáků i dětí MŠ, úklidová místnost a třída MŠ „Broučci“ s kapacitou 28 dětí.

V prvním patře se nachází třída ZŠ, třída MŠ „Slunečnice“ s kapacitou 12 dětí, školní jídelna s kuchyní a ředitelna.

ZŠ a MŠ disponuje **tělocvičnou** (místí obecní sokolovnou), která je spojená s budovou školy, **školní zahrádkou** a zbudovaným **betonovým hřištěm**. Také lze využít **obecní travnaté hřiště** v lese „Na Horce“ nacházející se v blízkosti školy. V okolí tohoto hřiště vznikla v roce 2022 nová lesní „Fit stezka“ s posilovacími fitness prvky.

Náradí a náčiní je umístěno v tělocvičně, některá ve třídě ZŠ i MŠ, snažíme se je obnovovat a zlepšovat technické podmínky pro pohybový rozvoj žáků. Obecní sokolovna je využívána nejen ke sportovním účelům v rámci TV a cvičebních chvil dětí z MŠ, ale i ke kulturním vystoupením pořádaných společně s obcí – různé besídky, hody, festival školek aj.

Při hezkém počasí slouží žákům o přestávkách i **školní zahrádka**, která prošla v roce 2018 - 2020 změnami a byla dovybavena novými herními prvky, skluzavkou a houpačkami. V roce 2023 byly vyhotoveny vysoké záhony pro pěstování rostlin, květin i bylin v rámci pracovních činností nebo školní družiny. Také byl přidán dřevěný domeček pro uskladnění zahradnického nářadí a jiných pomůcek.

Prostory ZŠ jsou využívány pro zájmovou činnost žáků (zájmová činnost vychází ze zájmů a dovedností pedagogů), a také je žáci využívají v době přestávek a po vyučování.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří 2 učitelé (včetně ředitelky školy) a 1 vychovatel školní družiny. Odborná kvalifikace pedagogů i vychovatelky je 100%.

Do oblastí DVPP je snahou začlenit pedagogiku, psychologii, moderní metody výuky, osobnostní a sociální výchovu, semináře zaměřené na řídicí činnost školy, práci s počítačem aj.

2.4 Charakteristika žáků

Žáci 1. a 2. ročníku tvoří jednu třídu. Věnujeme úsilí na individuální přístup k dětem.

Pro malý počet dětí ve třídě dokážeme udržovat rodinnou atmosféru a věnovat se specifickým potřebám dětí při vyučování i po něm.

ZŠ navštěvují žáci z obce Sentice i z blízkých obcí. V posledních letech se počet žáků pohybuje v průměru 10-12. Většinou všichni žáci navštěvují školní družinu, někteří zájmové kroužky. O dění ve škole a školních akcích dává škola pravidelně vědět na nástěnkách v prostorách školy k tomu určených, na webových stránkách, na školním portálu Edookit, na vývěsce před školou, někdy místním rozhlasem.

Důležitá je pro nás spolupráce a integrace s MŠ v jedné budově a z toho plynoucí bezproblémový přechod dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ.

2.5 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Vzhledem k nízkému věku žáků a malým zkušenostem nespolupracujeme se školami v jiných státech a nevytváříme dlouhodobé projekty.

Ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 jsme zapojeni do OP JAK - Šablony I ZŠ a MŠ Sentice Personální podpora, profesní rozvoj pedagogů a spolupráce s rodiči dětí. Ovoce do škol a mléko do škol.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně v deníčcích, na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících, po domluvě kdykoliv osobně nebo telefonicky, přes školský portál Edookit. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě

vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout. Na začátku školního roku, vždy v září, je potřeba uskutečnit schůzku s rodiči, na níž jsou rodiče 1. i 2. ročníku seznámeni s průběhem vzdělávacího procesu a organizačními záležitostmi školy. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době třídních schůzek či konzultačních hodin.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy. Na naší škole byla podle zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) zřízena 30. 11. 2006. Tvoří ji tři členové – zástupce rodičů, pedagogických pracovníků a zřizovatele. Školská rada se snaží přispívat ke zlepšení realizace ŠVP i činnosti školy jako celku. Návrhy a připomínky jsou dále rozebírány a zpracovávány na pedagogických či provozních poradách.

Důležitá pro chod školy je velmi dobrá spolupráce školy se **zřizovatelem**. Vstřícné jednání se projevuje na dalším zlepšování podmínek pro práci jak žáků, tak učitelů. Společně s ním se nám daří školu a její zařízení postupně vylepšovat a modernizovat. Žáci pravidelně vystupují na kulturních, sportovních a společenských akcích pořádaných společně obcí a školou (Drakiáda, Mikulášská besídka, vítání občánků, besídky pro důchodce, karneval, dětský den, hody aj.).

Škola dále spolupracuje se **ZŠ 28. října Tišnov**. Jelikož jsme neúplná škola (jen 1. a 2. roč.), většina žáků po ukončení 2. ročníku odchází právě na tuto školu. Někteří rodiče začínají projevovat zájem o přestup svých dětí do ZŠ Smíškova Tišnov, ZŠ Čebín, která se má rozšiřovat.

Spolupráce s **Pedagogicko-psychologickou poradnou** Brno-venkov, **SPC** Brno nebo Blansko spočívá ve vyšetřování dětí se specifickými poruchami učení a chování, školní zralosti u předškolních dětí a seminářích s učitelkami, s **VIM** a **NIDV** Brno v zajišťování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Tvorba ŠVP na naší škole probíhala v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, jak stanoví § 5, odst. 1 zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Je vytvořen tak, aby při jeho realizaci byly plněny cíle základního vzdělávání a zároveň cíle činnostního učení směřované k žákům a k učitelům.

Cílem je, aby učitelé:

porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání	- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků, - vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žakovu seberealizaci a sebedůvěru, - poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti, - dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí, - rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem, - volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz a smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků, - vytvářet u žáků logické a kritické myšlení, - učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, - rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu, - utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí, - vést žáky k vlastní organizaci učení
osvojili si dovednosti činnostního učení, např.:	- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím, - využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků, - organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě, - hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny, - organizovat práci žáků ve skupinách,

	využívat mezipředmětové vztahy
osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které:	podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi, využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů), využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků

3.1 Zaměření školy

- Udržujeme činnostní ráz.
- Je pozitivní vůči žákům.
- Podněcuje žáky k tvořivé práci.
- Navrací do školy „zdravý selský rozum“.
- Při výuce využívá zkušeností žáků.
- Klade důraz na motivaci žáků k učení.
- Při výuce se dbá na vysvětlení, proč se čemu učí.
- Zpětná vazba je důležitou formou zařazovanou do každého vyučovacího dne.
- Je snahou vyučujících, aby bylo probírané učivo žáky dobře zvládnuto.
- Umožňuje účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů.
- Zdůrazňuje mezipředmětové vztahy.

v popředí záměrů a cílů je **rozvoj tvořivosti žáků**. Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Školní vzdělávací program je založen na principech **činnostního učení**, které vede žáky ke spolupráci a vynalézavosti a učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti. Činnostní učení je založené na **metodě objevování** – nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování a pokusů. Tato metoda staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování.

Zdůrazňuje **individualizované a kolektivní učení**, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci. Dává žákovi možnost, aby daný úkol řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Kolektivní výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciaci a skupinové práce.

Zaměřuje se na **využívání mezipředmětových vztahů**. To znamená, že učíme žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě.

Podporuje žákovi rozvíjet inteligenci tím, že umožňuje žákovi **samostatně a sebejistě** se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti a učit se řešit problémy a **sebehodnotit se**.

Podněcuje stále žáky **k produkovaní myšlenek**, nápadů, kladení otázek a odpovídání.

Jelikož naši školu navštěvuje menší počet žáků, lze velmi dobře využívat **individuálního přístupu** k jednotlivým žákům dle jejich potřeb - péči o žáky s výukovými problémy a vývojovými poruchami učení na jedné straně a **k rozvíjení schopností nadaných** žáků na straně druhé tak, aby žáci druhých ročníků byli kvalitně připraveni na přestup na jinou školu.

Výhodou je také **integrace s mateřskou školou** v jedné budově, která je vhodná k vzájemné spolupráci mezi učitelkami i dětmi a postupnému začleňování dětí z MŠ mezi žáky ZŠ, např. návštěvami dětí z MŠ ve třídě ZŠ a postupným seznamováním se s prostředím třídy, s výukou některých předmětů a činnostmi, které na ně čekají při vstupu do 1. ročníku, při různých školních i mimoškolních akcích apod.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají, směřují a přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí a k naplňování školou stanovených priorit.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:

kompetence k učení - umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení,

kompetence k řešení problémů - podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

kompetence komunikativní - vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

kompetence sociální a personální - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi,

kompetence občanské - připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

kompetence pracovní - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

kompetence digitální - pomáhat žákům získávat základy informační gramotnosti, ovládání výpočetní techniky ve třídě, rozvíjet vhodným způsobem znalosti a dovednosti v oblasti

digitálních technologií a získání praktických dovedností v kontextu vzdělávání i zábavy
a vést žáky k jejich bezpečnému využívání

Naše výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	učí se v jednoduchém textu vyhledávat a třídit informace, jedná se o čtení s porozuměním, rozvoj čtenářské gramotnosti, vyjadřují se k přečtenému textu a stručně vyprávějí jeho obsah, žáci jsou postupně vedeni k samostatnosti i k využívání vlastních vědomostí k pomoci spolužákům – skupinová práce, společné řešení úkolů klademe důraz na rozvoj sebehodnocení žáků dáváme žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu necháváme žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat přivádíme žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuoobjevování poznatků klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky dáváme příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce pomáháme podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě vytváříme návyky k pozdějšímu samostatnému učení domácí úkoly směřujeme k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli individuálně vedeme žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály
Kompetence k řešení problému	vedeme žáky k rozpoznání a seznámení se s problémem ve škole i mimo ni, s ohledem na věk a schopnosti samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, vzniklé problémy se snažíme, s ohledem na věk, řešit se žáky tyto kompetence rozvíjíme také využíváním různých zdrojů informací – prací s knihou, obrázky, internetem nebo praktickými pokusy, digitálními pomůckami žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat, promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

	postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším na základě pochopení sami žáci navrhuji a provádějí obměny činností objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů
Kompetence komunikativní	rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při vyučování, při zpracovávání školních úkolů žák s ohledem na věk a schopnosti formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu vedeme žáky k tomu, aby uměli naslouchat promluvám svých spolužáků a druhých lidí a přemýšlet o nich, umět dobře reagovat a obhájit svůj názor seznamují se s různými typy textů, záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, které používají při výuce s ohledem na věk a schopnosti využívají informační a komunikační prostředky - práce s počítačem a jinými digitálními pomůckami, rozšiřujeme slovní zásobu v oblasti informačních a komunikačních technologií přispívají svým chováním a jednáním k přátelským vztahům s třídou MŠ necháváme žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu přijímat často neodborně vyjádřené žakovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života respektovat se navzájem zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích

	z četby nebo ze sledování naučných pořadů do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla
Kompetence sociální a personální	snažíme se žáky zapojit do organizace činnosti školy ve spolupráci s MŠ rozvíjíme spolupráci ve skupině v průběhu vyučování a tvorbu pravidel práce ve skupině, utváříme příjemnou a přátelskou atmosféru, zapojujeme žáky do diskuse ve výuce vedeme žáky ke spolupráci a pomoci mladším a slabším spolužákům, nebo o pomoc požádat učíme žákům pomáhat umět ovládat svoje jednání a chování k dosažení pocitu sebeuspokojení, podporovat jejich sebedůvěru objevováním dobrých stránek a hodnot v sobě samém. žáci se podílí na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a učí se pravidla respektovat učí se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu v případě potřeby dokážou požádat o pomoc a sami jsou ochotni pomoc podle svých možností poskytnout vedení vzájemné komunikace v příjemné atmosféře, tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou
Kompetence občanské	seznamujeme žáky s přesvědčením druhých lidí, odmítáním útlaaku a hrubého zacházení, upozorňujeme na fyzické i psychické násilí zapojujeme žáky do vytváření pravidel chování ve vyučovacím procesu i mimo něj. Žáci dle svého uvážení mají možnost upozornit na fyzické i psychické násilí, se kterým se setkávají s ohledem na věk jsou žáci seznamováni se základními právy, odpovědností a povinnostmi dítěte ukazujeme žákům vliv komunikačních a informačních technologií na postoje a chování, bezpečné chování na internetu seznamujeme žáky s našimi lidovými tradicemi, kulturně-historickým dědictvím, uměleckými díly, žáci se účastní školních akcí podporující lidové tradice, podílejí se na přípravě besídek, zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit, účastní se

	sportovních soutěží apod. mimo školu (dle svého zájmu) i v rámci školy vedeme žáky ke vhodnému chování v situacích ohrožující život a zdraví člověka. V rámci výuky se žáci vžívají do rolí v různých životních situacích a učí se je řešit učíme je ochraňovat své zdraví a životní prostředí formou výuky (prevence patologických jevů), žák se seznamuje se základními ekologickými a enviromentálními problémy, je schopen je ve svém okolí objevovat. vedeme je k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí snaha si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých snaha o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv žáci pak také snáze respektují témata vztahující se k péči o zdraví a k jeho ochraně
Kompetence pracovní	u žáků rozvíjíme formou společné, skupinové a individuální práce zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby jim pomáháme vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení všech činností, které provádějí z důvodu uvědomění si znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje klademe důraz na propojování výuky s praktickými zkušenostmi podporujeme samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky vedeme žáky k dosažení zručnosti při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů- udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí žáci jsou v rámci výuky seznamováni se základy bezpečnosti, používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech ve třídě i venku, poznáváme různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a význam pro ostatní lidi
Kompetence digitální	vedeme žáky k zvládnutí základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi seznamujeme žáky se základy práce s digitálními pomůckami, robotickými stavebnicemi

	vedeme žáky k tomu, aby využívaly při práci běžně používaná digitální zařízení, bezpečné aplikace a služby umožňujeme žákům vytvářet prostřednictvím aktivit a her s digitálními pomůckami první představy postupů, různá řešení, snahou je najít a opravit chybu v jednotlivých předmětech využíváme výukové programy
--	---

V naší škole zařazujeme digitální kompetence do některých předmětů:

V českém jazyce využíváme výukové programy k osvojení učiva, podporujeme žáky k získání dovedností v orientaci písmen, číslic a symbolů na klávesnici, trénujeme písmo na grafickém tabletu. Čteme a rozeznáváme symboly a piktogramy. Píšeme ve wordu. Algoritmizujeme pomocí deskových her. Hledáme v encyklopedii. Tvoříme vlastní příběh, komiks a řešíme myšlenkové mapy. Sledujeme pohádky z youtube.

V matematice se soustředíme na využívání výukových programů k osvojování učiva a pracujeme s digitální včelou, šnekem a českým tale-botem. Rozlišujeme symboly a jejich význam, číslice, zástupné symboly. Prostorově se orientujeme a zaznamenáváme plány krychlových staveb i jiné prvky Hejného matematiky. Volíme vhodné postupy a hledáme možnosti řešení. Učíme se orientovat v tabulkách a doplňovat chybějící údaje, třídit a zaznamenávat informace podle určitých kritérií.

V prvouce vytváříme společná pravidla chování při práci s technologiemi a snažíme se je dodržovat, vedeme žáky k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč, jaká rizika s sebou přináší dlouhodobé používání počítačů a mobilů, jak jim předcházet. Využíváme výukové programy a hry o přírodě a zvířatech. Tvoříme grafické myšlenkové mapy systémů a společenství. Učíme žáky pracovat s digitálním mikroskopem. Zajímavá je pro nás i práce s digitální mapou, vyhledávačem.

V pracovních činnostech využíváme robotické stavebnice a vštěpujeme žákům postupy při manipulaci.

Ve výtvarné výchově využíváme program malování a žáky učíme používat jednotlivé ikony, tvořit přání, pozvánky i plakátky.

V tělesné výchově hrajeme hry na prostorovou orientaci a tvoříme algoritmy pomocí her.

V hudební výchově používáme elektronické klávesy a posloucháme písně a skladby z youtube.

Na školních výletech používáme GPS a učíme děti navigaci v terénu k danému místu.

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vloh y žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva.

Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou, a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázáno pocity uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

Obsah učiva předkládá náš program rozpracovaný do jednotlivých ročníků.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům, u kterých byly zjištěny speciální vzdělávací potřeby v průběhu vzdělávání nebo na základě doporučení poradenského zařízení jsou poskytována podpůrná opatření. Vychází z RVP ZV platného od 1. 9. 2016 a je v souladu s novelou školského zákona 82/2015 Sb. vyhláškou č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3.3.1 Zabezpečení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka.

Důležité mezi učitelem a rodičem je vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus), dostatek času pro rozhovor s rodiči, popsání situací, chování a příhod se žákem, uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům), ujasnění si pojmů spolu s rodiči, uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek – rozebrat s rodiči možné souvislosti, důvody než se žák rozhodl takto reagovat, snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc.

- a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

PLPP (podpůrné opatření 1. stupně) sestavuje, vypracovává a vyhodnocuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími za pomoci pracovníka poradenského zařízení. Spolupráce zákonného zástupce je samozřejmostí. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory vyučujících, s cílem stanovit vhodné úpravy v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Jelikož naše škola nemá výchovného poradce, ředitelka spolupracuje s pracovníkem poradenského zařízení, organizuje schůzky s rodiči, s vyučujícími a žákem. Seznamuje zákonného zástupce žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP

proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, ostatních vyučujících, případně pracovníka poradenského zařízení. Pokud opatření nevedou k naplnění stanovených cílů, škola zajistí předání PLPP poradenskému zařízení a dále postupuje dle jeho doporučení.

PLPP slouží ke kompenzaci mírných obtíží u nichž je možné v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení.

Výstupy vzdělávání se neupravují.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

IVP navrhuje poradenské zařízení. IVP vypracuje podle závěrů a doporučení třídní učitel společně s vyučujícími a případně za pomoci pracovníka poradenského zařízení. Spolupráce zákonného zástupce je samozřejmostí. IVP má písemnou podobu a je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola doporučení obdržela. V průběhu roku ho lze upravovat. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s vyučujícími o vhodných úpravách v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Jelikož naše škola nemá výchovného poradce, ředitelka spolupracuje s pracovníkem poradenského zařízení, organizuje schůzky s rodiči, s vyučujícími a žákem. Všechny osoby, jichž se IVP týká jsou s IVP seznámeny, což stvrzují svými podpisy. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Škola dále postupuje dle jeho doporučení.

Po konzultaci s poradenským zařízením je žákům poskytována pedagogická intervence či výuka předmětu speciálně pedagogické péče.

V rámci podpůrných opatření 3. a vyššího stupně se předpokládá na základě doporučení poradenského zařízení úprava obsahu a výstupů vzdělávání.

3.3.2 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Rozpoznat mimořádné nadání od nerovnoměrného (zrychleného) vývoje dětí, který se později vyrovnává, je v mladším školním věku náročné a je třeba při jeho identifikaci spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou. Častěji se na prvním stupni škol setkáváme s žáky, kteří jsou buď všestranně rozvinutí a dosahují celkově velmi dobrých výsledků, nebo mají zvýšený zájem o některou vzdělávací oblast či disponují některými mimořádnými dovednostmi (výtvarnými, hudebními, sportovními...). Zda se jedná opravdu o žáky mimořádně nadané, o tom by mělo rozhodnout odborné psychologické vyšetření a na jeho základě a doporučení pak škola zajistí odpovídající péči.

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):

PLPP (podpůrné opatření 1. stupně) sestavuje, vypracovává a vyhodnocuje třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími za pomoci pracovníka poradenského zařízení. Spolupráce zákonného zástupce je samozřejmostí. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s vyučujícím, s cílem stanovit vhodné úpravy v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Jelikož naše škola nemá výchovného poradce, ředitelka spolupracuje s pracovníkem poradenského zařízení, organizuje schůzky s rodiči, s vyučujícími a žákem. Seznamuje

zákoně zástupce žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, ostatních vyučujících, případně pracovníka poradenského zařízení.

PLPP slouží k rozvoji žáka rozšířením obsahu vzdělávání nad rámec ŠVP.

Výstupy vzdělávání se neupravují.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):

IVP navrhuje poradenské zařízení. IVP vypracuje podle závěrů a doporučení třídní učitel společně s vyučujícími a případně za pomoci pracovníka poradenského zařízení. Spolupráce zákonného zástupce je samozřejmostí. IVP má písemnou podobu a je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola doporučení obdržela. V průběhu roku ho lze upravovat. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s vyučujícími o vhodných úpravách v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Jelikož naše škola nemá výchovného poradce, ředitelka spolupracuje s pracovníkem poradenského zařízení, organizuje schůzky s rodiči, s vyučujícími a žákem. Všechny osoby, jichž se IVP týká jsou s IVP seznámeny, což stvrzují svými podpisy. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Škola dále postupuje dle jeho doporučení.

3.4 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato **průřezová témata**:

- Osobnostní a sociální výchova OSV
- Výchova demokratického občana VDO
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VES
- Multikulturní výchova MKV
- Environmentální výchova EMV
- Mediální výchova MDV

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Průřezové téma Tematický okruh	1. a 2. ročník
Osobnostní a sociální výchova	
Rozvoj schopnosti poznávání	ČJ, M, PRV, HV, VV, TV, PČ
Sebepoznání a sebepojetí	PRV, HV
Seberegulace a sebeorganizace	
Psychohygiena	ČJ, PRV
Kreativita	HV, VV, PČ
Poznávání lidí	ČJ
Mezilidské vztahy	TV, PRV
Komunikace	ČJ, TV
Kooperace a kompetice	TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M
Hodnoty, postoje, praktická etika	
Výchova demokratického občana	
Občanská společnost a škola	PRV
Občan, občanská společnost a stát	
Formy participace občanů v politickém životě	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, PRV
Objevujeme Evropu a svět	
Jsme Evropané	
Multikulturní výchova	
Kulturní difference	PRV
Lidské vztahy	PRV
Etnický původ	PRV
Multikulturalita	

Princip sociálního smíru a solidarity	
Multikulturní výchova	
Kulturní difference	PRV
Lidské vztahy	PRV
Etnický původ	PRV
Multikulturalita	
Princip sociálního smíru a solidarity	
Enviromentální výchova	
Ekosystémy	PRV, HV, VV, PČ,
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV, VV
Vztah člověka k prostředí	PRV, TV, VV, PČ
Mediální výchova	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ
Stavba mediálních sdělení	
Vnímání autora mediálních sdělení	
Fungování a vliv médií ve společnosti	ČJ, VV, PČ

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
ČJ	Český jazyk
M	Matematika
PRV	Prvouka
HV	Hudební výchova
VV	Výtvarná výchova
TV	Tělesná výchova
PČ	Pracovní činnosti

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. ročník	2. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	8
	Cizí jazyk	0	0
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5
Informatika	Informatika	0	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1
	Výtvarná výchova	1	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		20 + 0	20 + 0
Celkový týdenní počet hodin		20	20

Poznámky k učebnímu plánu.

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena:

pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin, minimálně 18 hodin.

Jelikož naše škola je pouze jednotřídní a nedisponuje všemi ročníky 1. stupně, jsou stanoveny počty hodin v 1. a 2. ročníku s přihlédnutím k tomu, že školy, kam žáci odcházejí, stanovují počty hodin spíše na horní hranici rozmezí.

Dále je přihlédnuto i k organizaci výuky v MŠ a obědům ve společné jídelně, také k činnostem školní družiny.

Předmět Informatika není pro 1. a 2. ročník povinný. Přesto jsme zařadili některé činnosti s digitální technikou a pomůckami přímo do výukových předmětů formou tak, aby se i naši žáci začali seznamovat s daty, informacemi, modelováním, algoritmizací a digitálními technologiemi.

Žáci budou získávat znalosti na uvedená témata pomocí jednoduchých názorných pomůcek bez nutnosti využití elektronických zařízení, později i s jejich použitím.

Cizí jazyk není v 1. a 2. ročníku povinný. Cizí jazyk, v našem případě anglický, poskytuje žákům základy seznámení se s jazykem formou her, písniček, pracovních listů. Anglický jazyk je umožněn žákům prostřednictvím zájmového kroužku.

Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu (určuje RVP ZV)

Jazyk a jazyková komunikace

- Český jazyk
- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Matematika a její aplikace

- Matematika
- vyučovací předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Člověk a jeho svět

- Prvouka
- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Umění a kultura

- Hudební výchova a Výtvarná výchova
- Vyučovací předměty jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- Tělesná výchova
- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků., její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny
- výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce

Člověk a svět práce

- Pracovní činnosti
- vyučovací předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

5. Učební osnovy

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 **Název a charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Český jazyk**, 8 hodin týdně.

Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- komunikovat přiměřeně s okolním světem
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- při výuce českému jazyku je třeba stále pamatovat na to, že se v tomto období vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájem o četbu, tedy že začíná výchova budoucích čtenářů
- svou schopnost vyjadřovat se umět uplatnit i v prvouce, matematice i dalších vyučovacích předmětech

Charakteristika výuky.

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou
- čtením a literární výchovou
- psaním
- jazykovou výchovou

V komunikační výchově

- Se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí

výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

- V tomto období je kladen důraz zejména na ústní vyjadřování žáků.
- Pro rozvoj vyjadřovacích schopností využíváme:
 - vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
 - rozhovory žáků k určitému tématu
 - formulace otázek a odpovědí k danému tématu
 - jednoduchých popisů z písanek, hlavně z prvoučného učiva, k psaní podobných textů
 - využíváme i dětských knih a encyklopedií
- Důležitými činnostmi pro komunikační výchovu jsou čtení a naslouchání, mluvený, písemný projev žáka.

Výuka čtení

- V tomto období se snažíme naučit všechny žáky, i průměrně nadané, číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků. Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život.
- Seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.
- Žáci se učí prožívat a chápat přiměřené texty, později je výrazně číst, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, něco podle popisu vyrobit, jindy text dramatizovat.
- Při čtení, poslechu a recitaci se zjemňuje smyslové vnímání žáků, např. sluch pro zvukovou stránku jazyka, bystří se pozorování, rozvíjí se představivost a fantazie, cvičí se paměť žáků, rozvíjí se pojmové i obrazné myšlení, ústní vyjadřování.
- Při prožívání literárních ukázek a čtení prvních knížek poznávají žáci život dětí i dospělých, učí se chápat a hodnotit jejich životní příběhy, činy, charaktery a lidské vztahy. Tím rozšiřují svoji životní zkušenost, obohacují svůj citový život.
- Žáci poznávají prostřednictvím četby některé základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle.
- Konkrétní postup ve vyučování (pořadí témat, výběr textů, děl, autorů) si vytváří učitel sám

s přihlédnutím k zájmům žáků, rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.

Při výuce psaní

V tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech.

V jazykové výchově

- žáci se učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit *dramatickou výchovou*.

Dramatická výchova rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby, učí děti volně vyjadřovat myšlenky, řešit praktické problémy, respektovat spolužáky a pomáhat si navzájem.

S vyučováním českého jazyka v 1. a 2. ročníku jsou bezprostředně spojeny počátky prvoučného vyučování. Zkušenosti žáků získané pozorováním okolní přírody a života lidí se prohlubují čtením uměleckých textů. Myšlení a řeč žáků se přitom rozvíjí v souladu s rozvojem fantazie, citů, vůle a smyslu pro krásu.

Učitel využívá dostupných nebo vlastních materiálů a metod. Značný význam má individuální přístup učitele k žákům.

Do vyučování jsou zařazovány besedy, divadelní představení, výstavy ap.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak aby se mohli plnohodnotně zapojit do běžné výuky. Výuka bude zpočátku zaměřována na výuku základních jazykových funkcí jako pozdravy, poděkování, prosba, oslovení, pojmenování základních věcí a požadavků apod. V této fázi převládá výuka mluvení a poslechu a základní slovní zásoby. Později se přistupuje k výuce čtení a psaní a gramatice. Důležité je, aby se žák naučil specifickou slovní zásobu pro školní prostředí.

5.1.2 Obsah učiva – 1. ročník

Přípravné období:

- rozvíjení řeči s využitím žakovských zkušeností
- přípravná zraková a sluchová cvičení
- poslech čtených a vyprávěných pohádek
- dramatizace jednoduchých pohádek, zvláště takových, ve kterých se některý motiv opakuje

- memorování říkanek a básniček z paměti, využití znalostí žáků z předškolního věku
- krátká vypravování žáků podle jejich zážitků a pozorování
- odpovědi na otázky
- náprava vadné výslovnosti nápodobou
- sluchová analýza a syntéza slabik ve slovech,
- poznávání prvních souhlásek a samohlásek na začátku nebo na konci slova
- poznávání a čtení velkých a malých písmen
- začátky psaní v tomto období úzce souvisí s výukou čtení:
 - uvolňovací cviky
 - základní návyky při psaní
 - příprava k psaní písmen – psaní velkých tiskacích písmen, jednotlivých prvků písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky, vlnovky)

Čtenářské období:

- pokračujeme v rozvíjení vyjadřování žáků
- seznamujeme žáky s lidovými pohádkami, rozpočítadly, říkankami, hádankami, vybrané se učí z paměti, vyprávějí i dramatizují
- předčítáme příběhy ze života dětí, z přírody, o zvířatech, propojujeme je s výukou prvouky a výtvarné i hudební výchovy
- cvičíme schopnost naslouchat a něco si z příběhu zapamatovat, zapamatované vyjádřit mluveným, výtvarným nebo i pohybovým projevem
- necháme též žáky vyjadřovat své individuální pocity z četby
- pozornost věnujeme srozumitelnosti řeči žáků, nenásilně podporujeme správnou výslovnost
- učíme žáky základní pravidla, která by měli respektovat při rozhovoru
- výuka čtení – požadavek jasného zřetelného čtení s porozuměním uplatňujeme od čtení prvních slov:
 - čtení slov složených z písmen poznanych v přípravném období;
 - činnosti s písmeny a slabikami
 - čtení dvojslovných, nejvýše trojslovných vět z poznanych slov
 - čtení slov a krátkých vět
 - čtení psacího písma
 - čtení krátkých celků, obsahem dětem přiměřených
 - čtení s porozuměním v průběhu roku podporujeme tvořením vět s danými slovy, kresbou k některým sloům a větám, odpověďmi na otázky k obsahu jednoduché věty, plněním krátkých a jasných napsaných pokynů
 - řazení ilustrací podle dějové posloupnosti
- nácvik psaní malých a velkých písmen ve spojení se čtením

- psaní slabik a krátkých slov s jednoduchými spoji
- opis a přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět, náročnost vět je nutné volit podle individuálních možností žáků
- psaní snadných a foneticky jasných slov podle diktátu po předcházející sluchové analýze a syntéze
- z hlediska potřeb čtení a psaní rozlišujeme věty, slova, slabiky, hlásky (písmena)

5.1.3 Obsah učiva – 2. ročník

Dokončení prvopočátečního čtení:

- postupný přechod od vázaného slabikování nebo hláskování k správnému plynulému čtení slov, jednoduchých vět a krátkých textů
- důraz na porozumění čtenému, odpovědi na otázky
- dodržování pomlky po tečce, přirozená intonace
- správné čtení předložek se slovem
- vyhledávání slov, určitých myšlenek apod. v přečteném textu

Rozvoj čtenářských dovedností a čtenářské gramotnosti

- správné a plynulé čtení krátkých i delších vět, nácvik správného dýchání při čtení
- čtení textů délkou i obsahem přístupným věku žáků
- při opakovaném čtení dbát na intonaci
- objasňování významu slov, čtení s porozuměním
- vyhledávání slov vyjadřujících určitý vztah nebo myšlenku
- vyprávění obsahu krátkého přečteného textu přiměřené obtížnosti
- vyjadřování obsahu textu obrázky a jejich řazení za sebou (obrázková osnova)
- přednes krátkých básní s jasným obsahem, které se žáci učí nazpaměť
- plnění úkolů z čítanky, motivace žáků, práce podle rozhodnutí žáka – individualizace,
- rozvíjení ústního, písemného i výtvarného vyjadřování žáků
- vyprávění podle obrázků
- vyprávění o osobním pozorování a příhodách ze života
- spojení čtení se psaním a prvoukou, rozvoj komunikačních dovedností
- vytváření svých vlastních zápisů z pozorování přírody, okolního prostředí a dění kolem sebe.
- čtení přístupných dětských knih, vyprávění jejich obsahu, ilustrace ke knížce

Psaní:

- procvičování tvarů písmen a jejich navázání do slabik, slov
- psaní slabik, slov a jednoduchých vět

- opis a přepis písmen, slabik, slov, vět a textů
- diktát písmen, slabik, slov a krátkých vět
- autodiktát – psaní písmen, slabik, slov podle obrázků
- důraz na psaní s porozuměním
- první krátké písemné vyjadřování žákovských pozorování a zkušeností
- spojování výrazů podle významu, zápis a samokontrola
- využívání dovednosti psát při různých jednoduchých zápisech, rébusy, hádanky

Jazyková výchova a základní pravopisné jevy:

- vyjádření myšlenky, vyjádření ústní a písemné
- seznámení s abecedou
- odpověď celou větou na otázky, druhy vět
- tvoření vět s danými slovy a k dané situaci
- pravopis věty (velké začáteční písmeno, interpunkční znaménka na konci věty)
- slovo, slabika, hláska, písmeno, slovní význam
- samohlásky, souhlásky, dvojhlásky
- výslovnost a psaní krátkých a dlouhých samohlásek
- psaní a výslovnost slabik tvrdých
- psaní a výslovnost měkkých slabik
- psaní souhlásek uprostřed a na konci slov (znělé a neznělé)
- psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- příprava na poznávání podstatných jmen a dějových sloves, zjišťování, která slova v souvislém textu označují osoby, zvířata nebo věci a která slova vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají;
- čtení a psaní předložek a spojek
- vlastní jména, místní jména

Témata pro rozvoj ústního a písemného vyjadřování žáků vybíráme hlavně z jejich života, z přírody, můžeme volit i témata o práci a hrách. Žáci mohou vypravovat své příběhy podle obrázků, podle společně sestavené osnovy i podle své fantazie.

Rozvoj vyjadřovacích schopností prolíná celou výukou českého jazyka. V 2. ročníku klademe důraz hlavně na ústní vyjadřování žáků. Dáváme jim dostatek prostoru, aby mohli své názory prezentovat před spolužáky, aby mohli navzájem o určitých jevech diskutovat a zdůvodňovat je. Důležitá jsou mluvní cvičení, která se dají do výuky českého jazyka zařazovat často. Žáci při nich projevují, jak rozumí mluvnickým jevům i jak rozumí čtenému textu.

5.1.4 Průřezová témata

v tomto předmětu jsou realizována: OSV, VES, MDV

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace,

VES – Evropa a svět nás zajímá

MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

5.1.5 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni ke stálému zdokonalování čtení a psaní.

Jsou motivováni do aktivního zapojování se do vyučovacího procesu.

Využívají naučené informace při řešení úkolů.

Hodnotí svou práci jednoduchými formami.

Pracují samostatně podle svých aktuálních možností.

Učitel rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva.

Kompetence k řešení problému:

Žáci rozpoznají problém, navrhuji různá řešení, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry.

Vzájemně si radí a pomáhají.

Problémy se učí řešit společně.

Učí se zvládat problémy ve škole i mimo ni.

Učí se problémům předcházet.

Učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

Žáci dodržují základní pravidla slušné komunikace.

Porozumí jednoduchým písemným i ústním projevům.

Ptají se, odpovídají na otázky, rozmyšlejí si odpověď.

Učí se naslouchat jiným, tolerovat jejich názor.

Učitel vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, k výstižnému a kultivovanému projevu, rozšiřuje slovní zásobu žáků.

Rozvíjí všechny složky jazykové i mimojazykové komunikace.

Kompetence sociální a personální:

Žáci respektují pokyny pedagogů.

Jsou vedeni k vyjadřování svých myšlenek a názorů a ke vzájemnému respektu.

Učí se respektovat dohodnutá pravidla chování a spolupráce.

Učitel organizuje práci ve skupinách, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů.

Vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci mezi žáky.

Kompetence občanské:

Žáci mají povědomí o vlastních právech a povinnostech ve škole i mimo ni.

Učí se respektovat názory dospělých i spolužáků a je ochoten se z nich poučit.

Nabídnou a poskytnou pomoc druhým, pokud ji potřebují.

Rozlišuje vhodné a nevhodné formy chování.

Seznamuje se s možnostmi ochrany životního prostředí.

Učitel vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, zemím, jejich kulturám, učí je žít společně s ostatními lidmi.

Podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby.

Kompetence pracovní:

Žáci pracují s různými pomůckami, i digitálními, zvládá jejich přípravu a manipulaci s nimi.

Žáci udržují na pracovním místě a v okolí pořádek.

Osvojují si a dodržují hygienická pravidla při psaní a čtení.

Dbá na plnění svých závazků a povinností.

Učitel přispívá k tomu, aby si děti osvojili základní rytmus školní práce a odpočinku.

Vede žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní, k přípravě učebního prostoru.

5.1.6 Očekávané výstupy

Komunikační a slohová výchova

Žák:

- čtení slabikované, snaha o plynulé čtení s porozuměním textů přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči

- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- snaží se psát správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

v rámci podpůrných opatření:

snaha o přečtení jednoduchého krátkého textu s porozuměním

rozumí pokynům přiměřené složitosti

snaží se správně vyslovovat a mluvit

zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

píše písmena a číslice s pomocnými linkami, snaží se udržet sklon a tvar a napojení

s pomocí převádí slova z mluvené do psané podoby, dodržuje správné pořadí písmen
opisuje a přepisuje slova, popř. krátké věty

Jazyková výchova

Žák:

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, souhlásky a dvojhlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná, mnohoznačná a citově zabarvená
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
- odůvodňuje a píše správně „u, ú, ů“
- odůvodňuje a píše správně souhlásky uvnitř a na konci slov
- odůvodňuje a píše správně slova se skupinami /dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě“
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, v jasných případech (1., 5., 7., 8.)
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje svůj psaný projev

v rámci podpůrných opatření:

rozlišuje písmena malá a velká

rozeznává samohlásky a souhlásky

tvoří slabiky

snaží se rozlišit hlásky, slabiky, slova, popř. věty

s pomocí píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Čtení

Žák:

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

v rámci podpůrných opatření:

reprodukuje a zkusí si zapamatovat jednoduché říkanky

reprodukuje krátký text pomocí návodných otázek a ilustrací

při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vyučovací předmět: Český jazyk, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Jazyková výchova		
Sluchem rozpozná hlásku na začátku, uvnitř, na konci slova. Pomocí sluchu rozloží slovo na slabiky, hlásky a ze slabik, hlásek složí slovo. Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Rozliší věty, slova, slabiky a hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní. Snaží se číst se správnou intonací větu rozkazovací, tázací, oznamovací. Rozšiřuje si v praktických situacích slovní zásobu o nové pojmy a sjednocuje je se spolužáky.	Zvuková stránka jazyka. Sluchové rozlišení hlásek – sluchová diferenciacce, sluchová analýza a syntéza slabik a slov. Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk). Slovní zásoba a tvoření slov. Slova a pojmy.		
	Čtení		
Učí se soustředěně poslouchat četbu (nahrávku) a vnímat obsah sdělení.	Poslech literárních textů.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Všimá si ilustrací literárních děl pro děti. Zhodnotí vlastnosti hlavních postav. Přinese spolužákům ukázat knížky nebo časopisy, které má rád. Recituje kratší básnický text a osvojuje si některá rozpočítadla a říkanky. Čte texty přiměřené věku. Vypravuje jednoduše obsah pohádky podle obrázkové osnovy. Ve skupině zahraje krátkou scénku z pohádky, ze života. Ilustruje pohádky, říkadla a jednoduché básničky. Učí se porozumět pojům a	Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem. Přednes říkadel, krátkých básní. Četba. Volná reprodukce textu. Dramatizace. Vlastní výtvarný doprovod. Základní literární pojmy. Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň,	VV – uplatňování subjektivity, typy vizuálně obrazných vyjádření. VES – Evropa a svět nás zajímá (ukázky knih zahraničních autorů, poslech, četba). OSV - komunikace HV – vokální činnosti – hudební rytmus. PRV – lidé a čas – Vánoce, Velikonoce OSV – sebepoznání a sebepojetí PRV – lidé a čas – práce a volný čas. OSV sociální a morální rozvoj VV – uplatňování subjektivity, typy vizuálně obrazných vyjádření.	Návštěva knihovny (individ.)

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
výrazům při praktické činnosti – říkadla, rozpočítadla, hádanka, pohádka, báseň, spisovatel, kniha, časopis.	pohádka, spisovatel, kniha, časopis.		
	Komunikační výchova		
Snaží se plynule číst jednoduchý text s porozuměním. Orientuje se v textu Slabikáře a dalších textech pro děti	Čtení Praktické čtení – přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení písmen, slabik a uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností. Hlasité čtení ze Slabikáře a časopisů.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení). MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role televize, knihy, časopisu v rodině).	
Učí se respektovat základní komunikační pravidla v rozhovoru. Porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti. Rozvíjí správnou výslovnost, hlas a dýchání.	Naslouchání. Praktické naslouchání. Mluvený projev. Základy techniky mluveného	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (vnímání sama sebe, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým). OSV - komunikace HV – vokální činnosti – pěvecký	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
V praktických cvičeních si vyzkouší pozdrav, oslovení, omluvu, prosbu, poděkování. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký, jednoduchý mluvený projev.	projevu. Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, poděkování, vyprávění).	a mluvní projev. OSV – Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě, odlišnosti). OSV – Komunikace (komunikace v různých situacích). MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení). PRV – lidé kolem nás – rodina, chování lidí.	
	Písemný projev		
Učí se zvládat základní hygienické návyky spojené s psaním. Provádí uvolňovací cviky a osvojuje si základní prvky písma. Píše správné tvary písmen a číslic.	Písemný projev. Základní hygienické návyky – sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku. Zacházení s grafickým materiálem. Činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů. Psaní jednotlivých prvků písmen a číslic.	TV – zdravotně zaměřené činnosti – relaxační chvílky, držení těla. OSV – psychohygiena (relaxace). VV – rozvíjení smyslové citlivosti, prvky vizuálně obrazného vyjádření.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Spojuje správně písmena do slabik a slov. Učí se dodržovat správné pořadí písmen, úplnost slova a diakritická znaménka. Při psaní jednoduchých vět se seznamuje s použitím velkého písmene na začátku věty a zakončením věty interpunkčním znaménkem. Opisuje, přepisuje podle předlohy a píše podle diktátu a autodiktátu písmena, slabiky, slova a jednoduché věty. Učí se dodržovat čitelnost a úhlednost psaného projevu.	Osvojování psaní písmen, slabik, slov a jednoduchých vět. Opis, přepis, diktát, autodiktát. Vytváření základů rukopisu – čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu.		

5.1.7 Vyučovací předmět: Český jazyk, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Jazyková výchova		
Rozlišuje hlásky, vyjmenuje krátké a dlouhé samohlásky, dvojhlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky. Ovládá gramatiku samohlásky u / ú / ů, tvrdých a měkkých souhlásek, vyhledá slabikotvorné r, l. Vysloví, napíše a zdůvodní pravopis párových souhlásek uvnitř a na konci slova. Rozdělí slovo na slabiky, rozdělí slovo na konci řádku. Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě ,pě, vě, mě.	Zvuková stránka jazyka. Hlásky. Rozdělení hlásek. Samohlásky u-ú-ů. Psaní y/ý po tvrdých souhláskách. Psaní i/í po měkkých souhláskách. Slabikotvorné souhlásky r/l. Psaní souhlásek uvnitř a na konci slov. Slovo, slabika, hláska, písmeno. Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.		
Porovnává významy slov, sestavuje slova do vět. Vyhledává a třídí slova nadřazená,	Slovní zásoba a tvoření slov. Věta, slovo a slovní význam. Pořádek slov.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
podřazená, souřadná, protikladná, souznačná, mnohoznačná a citově zabarvená. Dodržuje pořádek slov ve větě. Poznává podstatná jména, slovesa, spojky a předložky v textu.	Tvarosloví. Slovní druhy.		
Rozlišuje obecná a vlastní jména, procvičuje pravopis jmen místních. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves. Pracuje s větou v mluvené i psané podobě jako s jednotkou projevu. Rozlišuje české věty od jiných jazyků. Sestavuje věty ve správném pořadí. Používá spojky ve větě jednoduché i v souvětí. Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího – věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací. Zná a správně používá interpunkční znaménka. Poznává konec věty a	Vlastní jména, místní jména. Tvary slov. Skladba. Věta. Pořádek vět. Spojky. Druhy vět.	VES – Evropa a svět nás zajímá (jazyk a řeč sousedních států).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
začátek věty následující. Na začátku věty píše velké písmeno.			
	Čtení		
Poslouchá četbu poezie a prózy s porozuměním. Čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu literární texty. Umí naslouchat druhému. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem. Přednes vhodných literárních textů.	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce).	
Vypráví pohádku a povídku o dětech, recituje báseň, řeší hádanky a slovní hříčky, pracuje tvořivě s literárním textem. Domýšlí jednoduché příběhy. Dramatizuje veršované pohádky nebo povídky,. Spojuje obsah textu s ilustrací.	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu. Seznámení s přinesenou knihou, čtení ukázky. Dramatizace. Vlastní výtvarný doprovod.	VES – Evropa a svět nás zajímá (ukázky knih zahraničních autorů, četba, poslech).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
V poezii rozezná, verš, rým, přednes, přirovnání. Seznamuje se s literárními pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka a bajka. V próze zná pojmy vypravěč, příběh, děj. Seznamuje se s literárními pojmy povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář. Navštíví divadelní představení. Seznamuje se s pojmy herec, režisér, jeviště, hlediště, maňásci, loutky.	Základní literární pojmy. Literární druhy a žánry. Poezie. Próza. Divadlo.		Divadelní představení
	Komunikační výchova.		
Snaží se číst správně a plynule jednoduché věty, přiměřeně zvyšuje rychlost čtení. Čte zřetelně a jasně, dbá na správnou výslovnost, uplatňuje přirozenou intonaci, pauzy a citové zabarvení. Čte s porozuměním jednoduché texty	Čtení. Praktické čtení.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
potichu i nahlas. Orientuje se v konkrétním textu, vyhledá zadaná slova, věty v textu. Naslouchá přednesu i mluveným pokynům přiměřené složitosti. Reaguje otázkami k danému textu. Dokáže text převyprávět. Domýšlí jednoduché příběhy, spojuje text s ilustrací. Poslouchá pohádku čtenou učitelem, z kazety, CD. Správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, pečlivě vyslovuje. Používá základní formy společenského styku – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluvu, vyprávění. Vypráví různé příhody i s pomocí obrázků, líčí humorné i smutné situace, dovypráví příběh, ovládá jednoduchý popis.	Věcné čtení. Naslouchání. Praktické naslouchání. Naslouchá druhému. Mluvený projev. Oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, omluva. Vyprávění, popis.	VV – doplnění textu obrázkem. MDV – fungování a vliv médií ve společnosti (role televize, časopisu, knihy v rodině). MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení). OSV - komunikace	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Písemný projev		
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – správné sezení, držení těla, vzdálenost očí od podložky. Snaží se psát písmena abecedy a číslice v přirozené velikosti a liniatuře, dodržuje sklon písma. Správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen. Opíše a přepíše jednoduchý text. Správně užívá velká písmena ve slovech i větě a diakritická znaménka. Kontroluje vlastní písemný projev. Nacvičuje psaní adresy, přání, blahopřání.	Návyky při psaní. Technika psaní. Žánry písemného projevu.	OSV – psychohygiena (relaxace).	

5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.2.1 Název a charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Matematika**, 5 hodin týdně.

Výchovně vzdělávací cíle:

- osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka;
- důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat;
- využívání zkušeností žáků z domova i ze života kolem nich;
- prostor pro aktivní projev žáka – vymýšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků;
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům;
- postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití.

Charakteristika výuky.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena čtyřmi tematickými okruhy:

Číslo a početní operace

- V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení). Přitom se dbá na tři složky:
 - dovednost (provádění početních operací);
 - algoritmické porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném);
 - významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací).

Závislosti, vztahy a práce s daty:

- Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

Geometrie v rovině a v prostoru:

- Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

Slovní úlohy:

- Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

Matematika svým charakterem vyžaduje činnostní pojetí.

Důležité prostředky rozvoje chápavosti dětí:

- Prvopočáteční vyvozování početních výkonů zásadně pomocí žakovských pomůcek.
- Hovory žáků k činnostem (míra pochopení probíraného matematického učiva).
- Aktivita žáků.
- Dostatečný prostor na objev poznávaného jevu i na jeho zvládnutí a procvičení.

5.2.2 Obsah učiva – 1. ročník

- vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru
- přirozená čísla 1 až 5 – numerace, vidění počtu věcí do 5
- rozklady čísel
- tvoření slovních úloh žáky bez užití početních výkonů (ze začátku i bez znalosti číslic)
- porovnávání počtu věcí
- sčítání a odčítání přirozených čísel spojené s manipulačními činnostmi (do 5)
- slovní úlohy doplněné příkladem (do 5)
- přirozená čísla 1 až 10 – numerace, vidění počtu věcí do 10
- rozklady přirozených čísel do 10
- sčítání a odčítání přirozených čísel v oboru do 10, názorné zavedení pomocí činností

- jednoduché slovní úlohy ze života řešené na základě manipulace s věcmi i s penězi
- orientace v prostoru (před, za, vedle, vpravo, vlevo, dole, nahoře)
- automatizace spojů sčítání a odčítání do 10
- porovnávání počtu věcí, porovnávání čísel bez zápisu znamének nerovnosti
- přirozená čísla do 20 – numerace
- sčítání a odčítání v 2. desítce s využitím analogie s 1. desítkou (bez přechodu přes desítku), analogie musí vyplynout z individuálních činností žáků
- vztahy o několik více, o několik méně
- slovní úlohy ze života (obor do 20)
- poznávání geometrických tvarů, rovinných obrazců a těles – využití vhodných stavebnic, stavby podle předlohy i podle fantazie

Výuka matematiky má v 1. ročníku činnostní charakter. Vysvětlování početních výkonů se v 1. a 2. ročníku provádí na základě činností se skupinami předmětů. Názornému počítání slouží též jednoduché obrázky a značky kreslené dětmi. Při vytváření pojmu čísel a početních výkonů se přechází od činností s trojrozměrnými předměty k připraveným pomůckám (kolečka, peníze, vystřižené obrázky) až ke kreslenému názoru v pracovních sešitech a názoru demonstračnímu. Také vytváření slovních úloh a jejich obměny vychází z věcného názoru, především je však třeba využívat individuálních žákovských zkušeností.

Velmi vhodným tématem slovních úloh je obchodování spojené s manipulací s pomůckou „papírové mince a bankovky“.

Matematika celého 1. ročníku je vyučována hlavně v souvislosti s učivem prvouky, ale také v souvislosti s učivem českého jazyka (vymýšlení slovních úloh, vytváření otázek, vyjadřování se k činnostem).

Děti se mohou ve vyučování seznamovat s prací na počítači a využívat v matematice jednoduché počítačové programy a hry obsahující procvičování vidění počtu věcí, přiřazování čísla k určitému počtu věcí, porovnávání počtu věcí a čísel a též procvičování početních výkonů.

Tyto dovednosti dále rozvíjíme v následujícím 2. ročníku základního vzdělávání. Vhodných počítačových her, programů a digitálních pomůcek lze využívat k procvičování učiva nejen matematiky, ale i dalších vyučovacích předmětů.

5.2.3 Obsah učiva – 2. ročník

- opakování učiva z 1. ročníku:
 - rozklady čísel do 10
 - numerace do 20
 - porovnávání čísel
 - automatizace spojů sčítání a odčítání do 20
 - jednoduché slovní úlohy spojené s názorem

- sčítání a odčítání s přechodem přes desítku vyvozené na základě manipulačních činností žáků
- přirozená čísla do 100 – numerace - vytváření představ čísel na základě názoru:
 - posloupnost přirozených čísel
 - počítání po desítkách, počítání po jednotkách v různých desítkách
 - čtení a zápis čísel, číselná osa
 - porovnávání čísel pojmenovaných i nepojmenovaných
 - zaokrouhlování čísel na desítky na základě práce s číselnou osou
- sčítání a odčítání v oboru do 100
 - sčítání a odčítání násobků 10
 - přičítání jednociferných čísel k celým desítkám i jejich odčítání od celých desítek (typy: $30 + 7$; $90 - 8$)
 - sčítání a odčítání v jednotlivých desítkách s využitím analogie s počítáním v 1. desítce vyplývající z individuálních činností žáků s pomůckami (typy: $32 + 6$; $57 - 4$)
 - sčítání a odčítání s přechodem desítek (typy: $49 + 5$; $25 + 30$; $1 - 4$; $93 - 20$; $80 - 15$)
 - sčítání a odčítání dvojciferných čísel (typy: $23 + 41$; $68 - 34$), počítání s „penězi“
 - vytváření jednoduchých slovních úloh k jednotlivým typům příkladů na sčítání a odčítání (využití při obchodování);
- názorné zavedení násobilky 1, 2, 5, 10, 3, 4, které je odvozeno z opakovaného přičítání stejných čísel
- činnosti vedoucí k pochopení násobilky a jejímu procvičování
- slovní úlohy, které vedou k pochopení úsudku několikrát více (s využitím peněz)
- geometrické tvary rovinné a prostorové, hry s tvary, modelování, rozlišování modelů těles i geometrických tvarů ve svém okolí
- rozvíjení prostorové představivosti – stavebnice, soubory krychlí, apod.
- rovné, křivé čáry a lomené čáry, rýsování přímky, úsečky, délka úsečky
- praktické měření délek, jednotky délky: metr, centimetr, milimetr
- jednotky času (hodina, minuta), poznávat, kolik je hodin na hodinách ručičkových i digitálních, orientace v čase

Výuka matematiky ve 2. ročníku má i nadále činnostní charakter. Všechny činnostní a počtářské dovednosti získané v 1. ročníku se využívají a dále rozvíjejí. Pokračuje též rozvoj řečových dovedností žáků. Postupně se u žáků vytváří dovednost matematického vyjadřování.

Číselný obor se rozšiřuje do 100 činnostně, hlavně na základě manipulací s „penězi“ a za využití obrázkového názoru. Zdůrazňuje se řešení slovních úloh, neboť při jejich řešení se rozvíjí logické myšlení žáků a současně se upevňují a automatizují početní výkony.

Automatizace početních výkonů vzniká na základě dokonalého pochopení probíraných algoritmů. Matematické dovednosti se ve 2. ročníku rozšiřují o početní operaci – násobení, která je vyvozována na základě činností s konkrétním názorem.

Násobení má přitom žák možnost objevit z opakovaného sčítání. Činnosti vedoucí k tomuto objevu a jeho ověřování je třeba provádět s různými pomůckami, vhodnou pomůckou jsou peníze. Spoje násobílek 2, 5, 10 se v podstatě připravují již od 1. ročníku při opakovaném přičítání určitého čísla. Ve 2. ročníku tuto zkušenost žáků využijeme. Na základě činností žáci pochopí princip násobení a později i to, jak lze násobilky využít v praktickém životě. Obojí je základním předpokladem ke tvorbě slovních úloh na násobení žáky a k pozdější postupné automatizaci násobilkových spojů.

Geometrie ve 2. ročníku má motivační charakter. Je především zaměřena na hry s prostorovými a rovinnými tvary. Průpravou pro pozdější provádění náčrtů v geometrii je ve 2. r. kreslení různých rovných a křivých čar, jednotáček apod. Měření délek se provádí na konkrétních předmětech. Zařazujeme i jednoduché rýsování.

5.2.4 Průřezová témata

v tomto předmětu jsou realizována: OSV,

OSV – Rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.2.5 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žáci se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh, zdokonalují grafický projev.

Rozvíjejí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit.

Vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.

Učitel zařazuje metody, při nichž sami žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům.

Podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní:

Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemných informací, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální:

Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci.

Úspěšným řešením problémů se vzrůstající obtížností získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost závisí na klimatu třídy, což jej motivuje k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k sebehodnocení.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanské:

Dokáže hájit své přesvědčení bez nepřátelského postoje k přesvědčení spolužáka. Umí poskytnout účinnou pomoc spolužákovi a spolupracovat ve skupině.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní:

Žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě

Učí se využívat matematické dovednosti a poznatky v praktických činnostech

Radost, kterou zažívá žák ze svého úspěšného intelektuálního rozvoje, vytváří u něho potřebu smysluplně pracovat.

Učitel vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů aj.

5.2.6 Očekávané výstupy

Číslo a početní operace

Žák:

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí číslo na číselné ose

- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

v rámci podpůrných opatření:

porovnává množství a vytváří soubory prvků v oboru do 20

čte, píše a používá číslice v oboru do 20

zná matematické symboly $+$, $-$, $=$, $<$, $>$, a umí je zapsat

sčítá a odčítá s pomocí do 20

snaží se řešit s pomocí jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání do 20

rozkládá čísla v oboru do 10, s pomocí v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

- orientuje se v čase
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

v rámci podpůrných opatření:

modeluje velmi jednoduché situace s pomůckami a s pomocí

doplňuje jednoduché tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 10, s pomocí v oboru do 20

zvládá dle svých možností orientaci v prostoru a manipuluje s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

Žák:

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

v rámci podpůrných opatření:

pozná základní geometrické tvary, zkusí je pojmenovat a graficky znázornit

pozná přímku a úsečku a zkusí je narysovat a označit

používá pravítko

5.2.7 Vyučovací předmět: Matematika, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Číslo a početní operace		
Počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků. Orientuje se v číselné řadě a na číselné ose. Porovnává čísla a soubory prvků. Používá znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$. Sčítá a odčítá čísla v oboru 0 - 20 bez přechodu přes desítku. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20. Čte a zapisuje přirozená čísla 0 – 20. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky.	Obor přirozených čísel do 20. Počítání předmětů v daném souboru, vytváření souborů o daném počtu prvků. Číselná řada, číselná osa. Porovnávání čísel. Znaménka $>$, $<$, $=$, $+$, $-$. Sčítání čísel (bez přechodu přes desítku). Odčítání čísel (bez přechodu přes desítku). Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Číslice. Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení). TV – činnosti ovlivňující zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, relaxační chvílky. OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti a rozhodování pro řešení učebních problémů). PRV – lidé kolem nás – Vánoce, Velikonoce.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací. Řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n - více (méně). Seznámí se se sčítáním a odčítáním v oboru 0 – 20 s přechodem přes desítku.	Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n - více a o n – méně. Sčítání a odčítání čísel s přechodem přes desítku (seznámení).		
	Závislosti, vztahy a práce s daty.		
Seznámí se s pojmy metr, litr, kilogram a využije je při jednoduchých praktických činnostech. Vytváří jednoduché slovní úlohy ze života a řeší je na základě manipulace s modely peněz.	Závislosti a jejich vlastnosti. Metr, litr, kilogram. Manipulace s modely peněz.		
	Geometrie v rovině a v prostoru		
Orientuje se v rovině (vpravo, vlevo, nahoře, dole). Rozezná a pojmenuje geometrické útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Manipuluje s geometrickými	Základní útvary v rovině. Orientace v rovině. Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh.	PČ – konstrukční činnosti stavebnice (obrázky z rovinných útvarů).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
útvary. Orientuje se v prostoru (vlevo, vpravo, před, za, hned před, hned za, nahoře, dole, nad, pod, vedle, mezi). Rozlišuje tělesa (krychle, kvádr, válec, koule) a vyhledává je ve svém okolí. Při hře používá dětské skládanky a stavebnice.	Základní útvary v prostoru. Orientace v prostoru. Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule.	PČ – konstrukční činnosti – stavebnice.	

5.2.8 Vyučovací předmět: Matematika, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Číslo a početní operace		
Zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Dokáže zapsat a přečíst čísla do sta. Zakreslí čísla do sta na číselnou osu. Porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně. Sčítá a odčítá čísla do sta po desítkách, rozkládá čísla do sta na desítky a jednotky, znázorní daná čísla na desítky a jednotky. Sčítá a odčítá čísla do sta bez přechodu přes desítku. Sčítá a odčítá dvouciferná čísla do sta bez přechodu desítky. Přičítá jednociferná čísla k číslům dvouciferným s přechodem přes desítku a odčítá takováto čísla s přechodem přes desítku. Zná význam závorek a počítá příklady se závorkami. Provádí zápis slovní úlohy,	Obor přirozených čísel. Počítání do dvaceti. Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. Počítání do sta. Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Písemné algoritmy početních operací. Slovní úlohy.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení). OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti (dovednosti a rozhodování pro řešení učebních problémů).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání čísel a s užitím vztahů o n-více/méně/ v oboru do sta.			
Seznámí se s principem násobilky, násobí jako opakované sčítání, zaměňuje činitele, používá závorky. Násobí a dělí 0,1,2,3,4,5,10. Užívá násobení a dělení v praktických situacích. Řeší slovní úlohy v oboru násobílek a vytváří slovní úlohy s využitím vztahů n-krát více/ méně/.	Násobilka.		
	Závislosti, vztahy a práce s daty.		
Orientuje se v čase. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Závislosti a jejich vlastnosti. Orientuje se v čase, hodina celá, půl, čtvrt a třičtvrtě, seznamuje se s digitálním časem.		
	Geometrie v rovině a v prostoru		
Umí si připravit pomůcky na rýsování (tužka, pravítko).			

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Kreslí křivé, lomené a rovné čáry.	Základní útvary v rovině.		
Narýsuje přímku, polopřímku, lomenou čáru, úsečku, úsečku dané délky. Zná rozdíl mezi přímkou, polopřímkou, přímkou a křivou čarou. Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. Porovná úsečky podle velikosti, změří úsečku. Pozná geometrická tělesa – krychli, kvádr, kouli, válec.	Základní útvary v prostoru.	VV, PČ – znázorňování, modelování a užívání stavebnic ke stavbám podle obrázku.	

5.3 Vzdělávací oblast: Informatika

5.3.1 Název a charakteristika vyučovacího předmětu

Informatiku jako vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku nezařazujeme. Přesto ji respektujeme a budeme rozvíjet digitální kompetence žáků už od 1. ročníku. Zaměříme se na to, aby žáci využívali digitální technologie pro své učení.

Žáci budou získávat znalosti na uvedená témata pomocí jednoduchých názorných pomůcek bez nutnosti využití elektronických zařízení, později i s jejich použitím.

V českém jazyce využíváme výukové programy k osvojení učiva, podporujeme žáky k získání dovedností v orientaci písmen, číslic a symbolů na klávesnici, trénujeme písmo na grafickém tabletu. Čteme a rozeznáváme symboly a piktogramy. Učíme se psát ve wordu. Algoritmizujeme pomocí deskových her. Hledáme v encyklopedii. Tvoříme vlastní příběh, komiks a řešíme myšlenkové mapy. Sledujeme pohádky z youtube. Nezapomínáme na základní hygienické návyky spojené se psaním i s použitím digitálních technologií, přípravou místa i s relaxačním a protahovacím cvičením.

V matematice se soustředíme na využívání výukových programů k osvojování učiva a pracujeme s digitální včelou, šnekem a českým tale-botem. Rozlišujeme symboly a jejich význam, číslice, zástupné symboly. Prostorově se orientujeme a zaznamenáváme plány krychlových staveb i jiné prvky Hejného matematiky. Volíme vhodné postupy a hledáme možnosti řešení. Učíme se orientovat v tabulkách a doplňovat chybějící údaje, třídit a zaznamenávat informace podle určitých kritérií.

V prvouce vytváříme společná pravidla chování ve třídě i při práci s technologiemi a snažíme se je dodržovat, vedeme žáky k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč, jaká rizika s sebou přináší dlouhodobé používání počítačů a mobilů, jak jim předcházet. Využíváme výukové programy a hry o přírodě a zvířatech. Tvoříme grafické myšlenkové mapy systémů a společenství. Učíme žáky pracovat s digitálním mikroskopem. Zajímavá je pro nás i práce s digitální mapou, vyhledávačem.

V pracovních činnostech využíváme nové technologie jako robotické programovatelné stavebnice, seznamujeme se se základy práce s 3D perem, vštěpujeme žákům postupy při manipulaci, vedeme je k dodržování pracovních postupů podle obrázkových návodů nebo slovních návodů, k jednoduchému zaznamenávání pozorování přírody, pěstitelských pokusů, učíme je hodnotit a porovnávat výsledky.

Ve výtvarné výchově využíváme program malování a žáky učíme používat jednotlivé ikony, tvořit přání, pozvánky i plakátky. Vyhledáváme umělecká díla, obrázky. Při vlastní tvorbě nalézáme různé postupy a řešení.

V tělesné výchově hrajeme hry na prostorovou orientaci a tvoříme algoritmy pomocí her, měříme a zaznamenáváme pohybové výkony.

V hudební výchově používáme akustické hudební nástroje i elektronické klávesy, vybíráme a vytváříme vhodné hudební i pohybové doprovody, posloucháme písně a skladby z youtube.

Na školních výletech používáme GPS a učíme děti navigaci v terénu k danému místu. Plníme úkoly a hledáme trasy podle písemného návodu, učíme se orientovat podle turistických značek, rozcestníků a kompasu. Seznamujeme se s informačními tabulemi. Dodržujeme dohodnutá pravidla chování.

ZŠ Senticce

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

5.4.1 **Název a charakteristika vyučovacího předmětu**

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu
Prvouka, 2 hodiny týdně

Výchovně vzdělávací cíle:

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci
- vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- dát žákům základní poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

Charakteristika výuky:

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusování, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování prvouce podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, filmy, besedy, vycházky atp.

V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla, básně, písně, pohádky,...)

- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti,...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- znalosti lidského těla, režimu dne
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)

Vzdělávací oblast předmětu Prvouka je rozdělen do 5 tématických okruhů:

Místo, kde žijeme

- žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků.

Lidé kolem nás

- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se ze základními právy a povinnostmi, ale-i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Také se seznamují se světem financí.

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase, vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země.

Rozmanitost přírody

- poznávání země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody.

Člověk a jeho zdraví

- poznávání, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získání základního poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí, docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

5.4.2 Obsah učiva – 1. ročník

- škola a její blízké okolí, cesta do školy, bezpečnost
- pracovní návyky a vhodné chování ve škole i mimo školu
- příroda na podzim v lese, v sadu, na zahradě a na poli
- rodina a život v rodině
- zima a zimní svátky, bezpečnost, živočichové a rostliny v zimě

- člověk a péče o zdraví, základní hygienické návyky
- zdravá výživa, režim dne
- příroda, rostliny a živočichové na jaře
- nejznámější ptáci a domácí zvířata
- dny v týdnu, roční období, orientace v čase
- nejznámější povolání a výrobky řemeslníků
- dopravní výchova – bezpečnost
- domov, naše vlast
- příroda v létě

V 1. ročníku se žáci učí pozorovat rostliny, zvířata a věci, které je obklopují ve škole, doma, venku. Učí se všimnout si změn v přírodě, které mohou během roku pozorovat a všimají si, jak tyto změny zasahují do života lidí i zvířat.

Učivo je využíváno v průběhu celého roku a je propojováno i s ostatními vyučovacími předměty. Jednotlivé činnosti mohou být vhodně kombinovány a propojovány i v jiných časových celcích, než je jedna vyučovací hodina.

5.4.3 Obsah učiva – 2. ročník

- škola a organizace školního života
- cesta do školy – bezpečnost, dopravní výchova
- změny v přírodě na podzim, živočichové ve volné přírodě
(využití učiva 1. r. a jeho rozšíření), mezipředmětové vztahy
- zelenina a její druhy
- ovocné stromy a jejich plody
- rodina, náš domov, obec, vlast
- proměny přírody v zimě, zimní sporty
- člověk, poučení o lidském těle, nemoc a úraz, první pomoc
- potraviny a správná výživa
- čas, orientace podle hodin, kalendářní rok
- práce a volný čas
- proměny přírody na jaře (rostliny, živočichové, květiny)
- lesy jehličnaté, listnaté a smíšené – stromy ochrana přírody
- proměny přírody v létě, u vody a ve vodě, vodní
živočichové

Ve všech okruzích učiva prvouky 2. ročníku využíváme zkušenosti žáků a učivo probrané v 1. r., které dále rozšiřujeme. Ve výuce se žáci seznamují s věcmi a jevy blízkého okolí, získávají přehled o změnách v přírodě v průběhu ročních období a jejich vlivu na život rostlin, zvířat i lidí.

I v tomto ročníku je vhodné spojovat učivo prvouky s učivem ostatních předmětů. Formu záznamu (kreslená, psaná, kombinovaná, výrobek) necháváme na rozhodnutí žákům, které vhodně usměrníme.

5.4.4 Průřezová témata:

v tomto předmětu jsou realizována: OSV, VDO, VES, MKV, EMV

OSV – Rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace

VDO – Občanská společnost a škola

VES – Evropa a svět nás zajímá

MKV – Kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ

EMV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

5.4.5 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k poznávání a objevování všeho, co je zajímavé.

Čtou přiměřené texty a rozumí přečtenému.

Žák se učí vyhledat a zpracovat informaci na základě jejího pochopení.

Pozoruje, porovnává a vyvozuje jednoduché závěry.

Učit se samostatně pracovat.

Učitel motivuje k poznávání.

Usiluje o budování pozitivního vztahu žáka ke vzdělávání používáním zajímavých učebních metod.

Učí žáky pozorovat přírodní a společenské jevy a orientovat se v prostoru a čase, vytvářet si komplexnější pohled na svět kolem nás.

Vede žáky ke zhodnocení výsledků svého učení prostřednictvím sebehodnocení své práce.

Kompetence k řešení problémů:

Učí se promýšlet řešení problémů na základě vlastních zkušeností, rozpoznávají problém.

Zkouší obhajovat svůj názor.

Učí se aplikovat v praxi vyhledané informace.

Řeší zadané úkoly samostatně i ve skupinové práci.

Osvojují si vhodné způsoby chování v situacích, které ohrožují jejich zdraví, bezpečnost a zdraví, bezpečnost druhých

Učitel aplikuje osvědčené postupy při řešení problémových situací (rébusy, tajenky, hádanky...)

Vede žáky k praktickému ověřování správnosti řešení daného úkolu.

Motivuje žáka ke správným postupům při řešení.

Pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům

Učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různé informační zdroje

Ukazuje žákům, jak mají ověřovat pravdivost svých tvrzení pokusem či pozorováním

Kompetence komunikativní

Žák si rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech.

Verbálně formuluje jednoduchým způsobem své myšlenky.

Učí se naslouchat druhým lidem, snaží se jim porozumět.

Zapojuje se do diskuse (umí poradit spolužákovi nebo si nechat daný problém spolužákem vysvětlit).

Učí se využívat informačních prostředků pro komunikaci s okolním světem (výukové programy na PC).

Utváří vlastní názor a pohled na svět na základě vlastních prožitků.

Učitel rozvíjí u žáků komunikační schopnosti (didaktickými hrami, dramatizací...).

Navozuje diskusní témata navazující na předchozí zkušenosti žáka formou řízených rozhovorů.

Vyhledává a nabízí žákům informační a komunikační prostředky (obrázkové encyklopedie, výukové programy na PC).

Kompetence sociální a personální:

Zkouší účinně spolupracovat ve skupině, učí se respektovat různá hlediska, poučí se z chování a jednání ostatních žáků.

Poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Učí se chápat potřebu spolupracovat se spolužáky při řešení daného úkolu.

Učí se ovládat svoje jednání a chování tak, aby bylo dosaženo pocitu sebeuspokojení.

Učitel vede žáka k účinné spolupráce ve skupině, zadává žákům (skupinám žáků) diferencované úkoly, které se skládají v jeden celek.

Usměrňuje a ovlivňuje kvalitu společné práce žáků.

Navozuje příjemnou atmosféru ve vyučování a vede žáky k upevňování dobrých kamarádských vztahů.

Kladným přístupem a častými pochvalami podporuje zdravou sebedůvěru a harmonický rozvoj žáka.

Kompetence občanské

Žák se učí respektovat názory dospělých lidí i vrstevníků.

Dokáže se vcítit do situace ostatních lidí.

Pozná a dokáže přiměřeně reagovat na fyzické a psychické násilí.

Chrání zdraví své i spolužáků.

Tvořivou formou prožívá, poznává a oceňuje naše tradice.

Zná některá z pravidel, jak chránit přírodu a udržovat kvalitní životní prostředí.

Učitel názorně vede žáky k osvojení pravidel chování mezi lidmi při různých příležitostech.

Dbá na dodržování pravidel slušného chování žáků.

Vede žáky k toleranci a vzájemné pomoci.

Motivuje žáky k ochraně zdraví a životního prostředí.

Kompetence pracovní

Žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla.

Vykonává svědomitě zadanou práci.

Hodnotí výsledky své práce nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a ochrany životního prostředí.

Učitel vede žáky k rozplánování zadaného úkolu a v průběhu práce kontroluje výsledky práce.

Učí žáky používat různé pomůcky, nástroje, vybavení a materiály, dohlíží na dodržování stanovených pravidel.

Dohlíží na utváření správných pracovních návyků v jednoduchých samostatných i skupinových činnostech žáka.

Využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých předmětech.

Umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce.

5.4.6 Očekávané výstupy.

Místo, kde žijeme

Žák:

- orientuje se v místě svého bydliště a školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- orientuje se ve své obci
- dovede vyjádřit, v jaké krajině žije

v rámci podpůrných opatření:

dokáže se orientovat v okolí svého bydliště a v okolí školy

zvládne cestu do školy a zkusí ji popsat

Lidé kolem nás

Žák:

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- ví, co dělají jeho rodiče a lidé z nejbližšího okolí
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- užívá základní pravidla slušného chování vůči dospělým i dětem
- zvládne chování při setkání s neznámými lidmi
- pojmenuje známá povolání a pracovní činnosti

v rámci podpůrných opatření:

rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi

zvládne chování při setkání s neznámými lidmi

projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků

pojmenuje některá povolání

Lidé a čas

Žák:

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

v rámci podpůrných opatření:

učí se poznávat, kolik je hodin, snaží se orientovat v čase

zná své denní činnosti

rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

Žák:

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

- dovede pojmenovat a pozná některé okrasné a užitkové rostliny a volně žijící hospodářská a domácí zvířata
- zná pravidla chování v přírodě

v rámci podpůrných opatření:

pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a zkusí je popsat
 pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
 pozná základní druhy ovoce a zeleniny a zkusí je pojmenovat

Člověk a jeho zdraví

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky
- umí pojmenovat části lidského těla
- projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

v rámci podpůrných opatření:

uplatňuje hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže, zvládá ošetření drobných poranění

pojmenuje hlavní části lidského těla

rozezná nebezpečí, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu

k neznámým lidem se chová obezřetně

reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.7 Vyučovací předmět: Prvouka, ročník.1

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Místo, kde žijeme		
Orientuje se ve škole a v blízkém okolí školy. Seznámí se se jménem třídní učitelky a ředitele školy. Zapojuje se do všech činností ve škole, plní školní povinnosti a učí se spolupracovat a komunikovat se spolužáky i dospělými. Připraví si pomůcky do školy, udržuje pořádek ve svých věcech, uspořádá si pracovní místo. Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, dokáže rozlišit nežádoucí formy chování. Vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku, dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne (s pomocí učitele a rodičů). Dojde (dopraví se) bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět, předchází nebezpečí a respektuje	Škola. Prostředí školy – prostory školy a jejich funkce – učebny, šatny, ředitelna, sborovna, odpočinkové prostory, sportoviště. Činnosti ve škole – učení, poznávání, nové návyky, dovednosti, spolupráce, úkoly ap. Pomůcky, vhodné oblečení. Školní režim a řád, jak je škola organizována – rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny, stravování, pohyb v prostorách školy aj. Vhodné prostředí pro práci a odpočinek ve škole, zdravé pracovní a odpočinkové návyky – sezení, stání, nošení školní tašky, pohybová aktivita aj. Okolí školy – bezpečná cesta do školy.	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení). VDO – občanská společnost a škola TV – zdravotně zaměřené činnosti – relaxační chvíle.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
základní dopravní předpisy. Dokáže se obracet na učitele o radu	Nové vztahy – ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy.	OSV– Psychohygiena (hledání pomoci při potížích).	
Orientuje se v okolí svého bydliště, vysvětlí význam pojmu domov a buduje si vztah k domovu. Namaluje a popíše dům, pokojíček nebo pracovní kout, zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu. Rozliší různé typy bydlení (na vycházce, na obrázku), jednoduše zhodnotí jejich výhody a nevýhody. Rozlišuje hračky, školní potřeby, hygienické potřeby, kuchyňské potřeby, náradí. Přiměřeně svému věku se chová na ulici, hřišti, v parku, dopravních prostředcích	Domov. Pojem domov, vztah k domovu. Dům, místnosti, jejich funkce, vybavení, typy bydlení. Předměty denní potřeby. Okolí bydliště – místa pro hry, nejbližší obchod, ochrana zeleně a prostředí, vztahy v místě bydliště.	VV – uplatňování subjektivity – malování domova. VV – typy vizuálně obrazných vyjádření – hračka. PČ – příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně. EMV – Vztah člověka k prostředí (životní prostředí v našem okolí). EMV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady, ochrana přírody a kulturních památek).	
	Lidé kolem nás		
Rozlišuje základní příbuzenské	Rodina.	MKV – Kulturní difference	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
vztahy.	Postavení jedince v rodině Příbuzenské a mezigenerační vztahy – otec, matka, syn, dcera, bratr, sestra, babička, dědeček.	(jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování odlišností).	
Charakterizuje rozdělení rolí v rodině, pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny. Orientuje se rámcově v profesi svých rodičů.	Role členů rodiny, zaměstnání.		
Přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, vlastnímu i společnému majetku. Vypráví o rodinných akcích a událostech, znázorňuje je kresbou, dramatickou scénkou	Vztahy mezi členy rodiny – úcta, pomoc, vzájemné pochopení, ochrana, chování k mladším a starším členům rodiny. Život a funkce rodiny – pravidla rodinného života, práva a povinnosti členů rodiny, jejich podíl na chodu domácnosti, společné činnosti rodiny, významné události v rodině (setkávání, oslavy).	OSV – Sebepoznání a sebepojetí (vnímání sama sebe, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým). VV – uplatňování subjektivity – kresba rodiny, rodinné události. ČJ – komunikační a slohová výchova – mluvený projev.	
Pozdraví, přivítá se známou osobou, představí se, rozloučí se, odpovídá na	Chování lidí.	ČJ – komunikační a slohová výchova – mluvený projev –	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
přiměřené otázky. Vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování (za pomoci učitele a rodičů). Chápe nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů a snaží se je nepoužívat v rozhovoru s jiným člověkem. Všimá si kladných a záporných vlastností lidí a diskutuje o nich. Učí se řešit spory nenásilným způsobem, nevynucovat si požadavky násilím, respektovat odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí ap. (za pomoci učitele a rodičů).	Vzájemné seznamování lidí. Základní společenská pravidla chování mezi lidmi. Vlastnosti lidí. Soužití lidí. Mezilidské vztahy.	komunikační žánry.	
	Lidé a čas		
Orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti. Pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled (v týdnu, roce), charakterizuje roční období.	Orientace v čase a časový řád. Základní orientace v čase – teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později, včera, zítra, dnes. Den, části dne – činnosti v průběhu dne, noc, dny v týdnu, měsíce, roční období, rok.	VV – uplatňování subjektivity.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Určuje čas podle hodin (celé hodiny) a učí se orientovat v kalendáři. Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku – čas k zahájení a ukončení učení, práce, hry, odpočinku. Rozlišuje různá povolání a jejich význam. Vyměňuje si se spolužáky zkušenosti o využívání volného času (hry, kroužky, pohybové aktivity). Časově zařadí Vánoce a Velikonoce. Seznámí se s některými vánočními a velikonočními zvyky a tradicemi.	Hodiny, určování času, kalendář, datum. Režim dne – práce, odpočinek, spánek, strava aj. Práce a volný čas – různá povolání, využití volného času. Současnost a minulost v našem životě. Státní svátky a významné dny.	TV – činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví. ČJ – literární výchova – tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace. M, ČJ, PČ, VV, HV – Vánoce, Velikonoce. HV – poslechové činnosti – hudební styly a žánry, hymna.	
	Rozmanitost přírody		
Pozoruje a popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích. Pozoruje a poznává zástupce	Rostliny, houby, živočichové. Proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, reakce organismů na roční období. Živočichové ve volné přírodě.	EMV – Ekosystémy (základní seznámení s ekosystémem lesa, pole, okolí vody)	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
některých rostlin, hub a živočichů. Ukazuje na rostlině kořen, stonek, list, květ, plod. Pojmenovává některá volně žijící, hospodářská i domácí zvířata, určuje názvy jejich mláďat. Pozoruje práci na poli, v sadu, parku, zahradě, popisuje (slovem, kresbou) pozorované skutečnosti.	Známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub. Základní stavba těla některých druhů rostlin. Živočichové chovaní lidmi – užitková, hospodářská, domácí zvířata, jejich mláďata. Práce na poli, v sadu, parku, zahradě.	PČ – práce s drobným materiálem – modelovací hmota – modelování ovoce a zeleniny. PČ – pěstitelské práce – pěstování rostlin VV – uplatňování subjektivity.	Návštěva hospodářství v Senticích.
	Člověk a jeho zdraví		
Určuje základní části lidského těla. Chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb mají velký význam pro zdraví člověka. Uplatňuje základní návyky osobní hygieny a zařazuje je do denního režimu. Dodržuje při nemoci pokyny lékaře,	Lidské tělo. Lidská postava, základní stavba těla. Péče o zdraví. Zdraví a nemoc, ochrana proti nemocem. Základní hygienické návyky, péče o zevnějšek.	TV – činnosti ovlivňující zdraví – hygiena při TV.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
rodičů, neužívá léky bez vědomí dospělého. Poskytuje první pomoc při drobném poranění. Ví, co dělat v případě úrazu. Zařazuje potraviny do skupin – masové, mléčné výrobky, pečivo, ovoce, zelenina. Chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných a jiných pokrmů. Uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu (s pomocí učitelů a rodičů). Vhodně se chová u rodinného stolu a ve školní jídelně.	Chování nemocného doma, u lékaře. Drobná poranění a jejich ošetření. Zdravá výživa. Základní rozdělení potravin. Vliv stravy na zdraví. Denní stravovací a pitný režim. Rodinný stůl a stolování.	TV – činnosti ovlivňující zdraví – bezpečnost při pohybových činnostech. PČ – práce s drobným materiálem – papír. ČT – Filipova dobrodružství. PČ – příprava pokrmů, stolování.	
Nacvičuje dovednosti odmítat cigarety, alkohol a drogy (řešení modelových situací). Odmítá pilulky, bonbony od cizích osob. Osvojuje si způsoby bezpečného chování při různých činnostech a v různých situacích. Ví, že existují lidé, kteří jsou schopni	Návykové látky a zdraví. Tabák, alkohol, drogy a jejich škodlivé účinky na zdraví. Dar od cizího člověka jako možný zdroj škodlivých látek. Osobní bezpečí. Bezpečné chování při různých činnostech. Nebezpečí pramenící z neznalosti věcí, prostředí, situace, osob.	ČT – Filipova dobrodružství. TV – činnosti ovlivňující zdraví – bezpečnost při pohybových činnostech.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
záměrně ublížit a uvědomuje si nebezpečí kontaktu s neznámou osobou, věcí a prostředím. Svěřuje se rodičům, učitelům s případy ohrožení sama sebe a spolužáků. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. Pojmenuje některé dopravní prostředky. Seznamuje se v průběhu celého školního roku s mimořádnými situacemi.	Nebezpečí zneužití mladšího a slabšího. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, dopravní prostředky. Situace hromadného ohrožení. Seznámení s některými mimořádnými událostmi (požár, povodeň, větrná bouře, zemětřesení, havárie s únikem nebezpečných látek, ..).	EMV – Vztah člověka k prostředí (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci).	Dětský den s hasiči.

5.4.8 Vyučovací předmět: Prvouka, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Místo, kde žijeme		
Určí místo bydliště. Pamatuje si adresu svého bydliště a používá nejdůležitější spojení na rodiče – telefon. Porovnává život ve městě a na vesnici, v bytovém domě a rodinném domě. Bezpečně se orientuje v nejbližším okolí svého bydliště. Najde nejkratší a nejbezpečnější trasu domov – škola. Zvládá cestu do školy i ze školy Chápe pojem vlast, název hlavního města, jméno prezidenta ČR a symboly státu. Poznává prostory školy a jejich funkci, získává návyky, dovednosti. Spolupracuje s ostatními spolužáky, chystá si pomůcky a vhodné oblečení do školy. Dodržuje školní řád a režim školy. Najde bezpečnou cestu do školy a ze školy, zná některé dopravní značky, orientuje se v silničním provozu.	Místo, kde žijeme. Domov. Adresa bydliště, telefon. Vesnice – město. Pravidla bezpečné cesty. Naše vlast, hlavní město, prezident. Škola. Prostory školy. Učební pomůcky. Režim školy.	EMV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl). VDO – občanská společnost a škola	Vycházky k významným budovám a kulturním zařízením obce (Tišnov). Důležitá telefonní čísla. Dopravní značky v okolí školy. Dopravní prostředky.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Chová se vhodně ke spolužákům a učitelům, obrací se na ně o radu a pomoc, svěřuje se s problémy. Udržuje pořádek a neničí vybavení školy.	.	VDO – občanská společnost a škola	
	Lidé kolem nás.		
Pojmenuje členy rodiny, dodržuje základní pravidla slušného chování v rodině i ve společnosti. Rozlišuje postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy. Začleňuje se do domácích prací a řídí se právy a povinnostmi členů rodiny.	Rodina.	OSV – mezilidské vztahy	Pomoc dětí při domácích pracích.
Rozlišuje čas k práci a k odpočinku. Seznamuje se s pracovní činností lidí, pozná různá povolání a výsledky jejich práce.	Soužití lidí. Povolání.	VV – čím chci být.	Dramatizace různých povolání.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí, je schopen komunikovat s prodávacem. Umí zacházet s přidělenými penězi. Odhadne cenu nákupu, uvede příklad využití platební karty, zkontroluje vrácené peníze. Zná české mince a bankovky. Umí vysvětlit, proč spořit. Chová se ukázněně ve vyučování, o přestávce, ve školní družině i mimo školu. Rozlišuje nežádoucí formy chování, řídí se dle pravidel slušného chování. Toleruje přirozené odlišnosti spolužáků.	Obchod. Hotovostní a bezhotovostní forma peněz Chování lidí.	M – počítání s penězi OSV – rozvoj schopnosti poznávání MKV – lidské vztahy ČT – Filipova dobrodružství.	
	Lidé a čas		
Určuje čas podle hodin, kalendáře a pravidelných denních činností. Určuje hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny. Vyjmenuje dny, měsíce a roční období. Rozlišuje rok kalendářní a školní.	Lidé a čas. Orientace v čase a časový řád. Určování času. Hodiny. Dny a měsíce.	PČ – výroba hodin.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Orientuje se v kalendáři. Učí se psát datum dvěma způsoby. Napíše letopočet. Dodržuje denní režim. Umí charakterizovat jednotlivá roční období. Chápe rozdíl mezi dobou v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Třídí obrázky na historické, současné a případně i budoucí. Používá pojmy dříve, v minulosti, dávno, nedávno, nyní, teď. Zná některé státní svátky a významné dny, jejich význam, zvyky a tradice.	Práce s kalendářem. Denní režim. Roční období. Současnost a minulost v našem životě Třídění obrázků. Státní svátky, Vánoce, Velikonoce...		
	Rozmanitost přírody		
Pojmenuje některé rostliny pokojové, jarní, luční, polní, vodní a zemědělské plodiny. Popíše stavbu těla rostlin. Pozná určité druhy lesních plodin a lesních bylin. Určuje jehličnaté stromy, pozná vybrané druhy listnatých stromů a keřů, pojmenuje ovocné stromy. Seznámí se s průběhem života stromu.	Rostliny, houby, živočichové. Rostliny.	EMV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (vliv průmyslu na prostředí, ochrana životního prostředí.	Atlas rostlin, stromů, plodů, hub. Encyklopedie. Pěstování rostlin ve třídě.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Chápe význam lesa pro člověka.			
Pozná některé jedlé i jedovaté houby.	Houby.		
Pojmenuje domácí čtyřnohá zvířata. Poznává některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota...). Poznává vybraná volně žijící zvířata a ptáky. Umí popsat stavbu těla ptáků a živočichů chovaných lidmi.	Živočichové.		Návštěva hospodářství v Senticích.
Pozoruje, popíše a porovná změny přírody v jednotlivých ročních obdobích. Rozlišuje charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, rybník. Zná význam lesa pro člověka. Má povědomí o významu životního prostředí.	Změny v přírodě. Ochrana přírody.	EMV – Vztah člověka k prostředí (naše obec, příroda a kultura obce a její ochrana).	
	Člověk a jeho zdraví		
Vyjmenuje základní části těla. Popíše jednotlivé části těla dle skutečnosti nebo na obrázku. Vyjmenuje smysly člověka a důležité	Lidské tělo.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
vnitřní orgány člověka. Dodržuje denní stravovací a pitný režim, jí rozmanitou zdravou stravu. Zná důležitost ovoce, zeleniny, mléčných výrobků a celozrnného pečiva. Seznamuje se s kulturou stolování doma, ve školní jídelně i v restauraci. Vyjmenuje nejčastější dětské nemoci. Předchází běžným úrazům a poraněním. Neohrožuje zdraví své a zdraví jiných. Dodržuje zásady bezpečnosti, čistoty a hygieny.	Péče o zdraví, zdravá výživa. Zdravá výživa. Péče o zdraví.	EMV – Základní podmínky života (voda, ochrana její čistoty, pitná voda, význam vody pro lidské aktivity). ČT – Filipova dobrodružství.	
Chápe nebezpečí léků užívaných bez vědomí rodičů, lékařů a učitelů. Odmítá „pilulky“ od spolužáků či cizích osob, upozorní na takového člověka. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná. Chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, nápojů s kofeinem, návykových látek. Odmítá jejich užívání a experimentování s nimi.	Návykové látky a zdraví.	ČT - Filipova dobrodružství.	
Ví o nebezpečí, která hrozí při	Osobní bezpečí.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
sportování, cyklistice i chůzi přes vozovku. Dodržuje základní pravidla pro chodce, umí správně přecházet vozovku. Bezpečně překoná silnici se světelnými signály i bez. Vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky). Zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.). Rozezná vybrané značky pro chodce, používá správně pravidla na stezkách pro chodce, po silnici. Rozlišuje dopravní prostředky – auto, vlak apod. Uplatňuje správně pravidla při cestování dopravními prostředky. Předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat. Zná důležitá telefonní čísla /150,155,158, 112/ a ví, kdy je použít.	Přecházení - silnice se semaforem, silnice bez přechodu, po přechodu. Kde si hrát – místo pro hru, na čem se jezdí, ochrana. Chodník a stezka pro chodce – základní pravidla chování. Pravidla chůze po silnici, krajnice, reflexní doplňky. Pravidla bezpečné jízdy autem, cesta dopravními prostředky, vztahy mezi cestujícími, bezpečné chování na zastávce. Čísla tísňového volání.	TV – cesta na hřiště OSV – rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebepojetí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – lidské vztahy Dramatizace situací	Beseda s policií Tišnov Akce školy - společná vycházka, výlet Beseda s hasiči Tišnov Akce školy – společné cesty dopravními prostředky

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Seznamuje se v průběhu celého školního roku s mimořádnými situacemi.	Situace hromadného ohrožení. (požár, povodeň, větrná bouře, zemětřesení, havárie s únikem nebezpečných látek, ..).		

5.5 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.5.1 Název a charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu **Hudební výchova**, 1 hodina týdně a **Výtvarná výchova**, 1 hodina týdně

5.5.2 Hudební výchova

Výchovně vzdělávací cíle:

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

Charakteristika výuky:

Hlavními složkami hudební výchovy jsou **zpěv a poslech hudby**. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Lásku k hudbě se nejsnáze probouzí zpěvem, neboť při něm je žák aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba pamatovat na to, aby rozsah a poloha písní odpovídaly rozsahu a poloze dětského hlasu. V hudební výchově je třeba střídát činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech než Hv. Proto výuku hudební výchovy vedeme tak, aby se stala pro žáky příjemnou a oblíbenou. K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků v tomto období velmi dobře napomáhá každodenní zpěv zařazovaný v průběhu vyučování jako doplněk učiva nebo jako příjemná relaxační chvílka.

Ve zpěvu i poslechu je nezbytné se vracet k probraným písním a skladbám. Jen tak žák může dobře zvládnout melodii a slova písně, zapamatovat si hudební skladbu. Stále zdokonalovanou reprodukcí písní a opakovaným poslechem se prohlubuje vztah žáků k hudebním dílům i intenzita jejich estetického prožitku. Při výuce hudební výchovy je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj, doporučovat zájmovou činnost. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

vokální činnosti

- práce s hlasem, posilování správných pěveckých návyků.

instrumentální činnosti

- hra na hudební nástroje, využití při hudební reprodukci a produkci.

hudebně pohybové činnosti

- ztvárňování hudby, reakce na ni pohybem, gesty, tancem.

poslechové činnosti

- aktivní vnímání hudby, poznávání různých žánrů a podob hudby.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě, využívají k učení různé formy práce, seznamují se s hudebními nástroji, zpívají s doprovodem i bez doprovodu. Učitel během hodiny používá dostupné vyučovací pomůcky – hudební nástroje, obrázky, skladby, nahrávky aj.

5.5.3 Obsah učiva – 1. ročník

S hudbou se dítě setkává od malička. Proto v počátcích výuky Hv budeme vycházet ze znalosti jednoduchých lidových písní, které obvykle žáci znají ze zpěvu v rodinách, ze zpěvu podle dětských knížek a ze zpívání v mateřských školkách a dětmi oblíbených hudebních nahrávek.

- rozlišování zvuků a tónů
- melodizované říkanky
- hudebně pohybové hry
- dechová a hlasová cvičení
- lidové písně vhodné pro děti, které v dětech budí radost ze zpěvu, lásku k lidem, k přírodě, k domovu
- písně umělé, které zachycují život dětí, svět her, pohádek, fantazie

- vytváření pěveckých dovedností a návyků: správné držení těla a hlavy, správné dýchání, tvoření tónů, výslovnost
- sluchem rozlišovat základní vlastnosti tónu: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý (pomocí zrakového i pohybového názoru)
- vést žáky k tomu, aby se projevovali i pohybově podle hudby
- pro poslech je vhodné volit: lidové písně v provedení dětských sborů, poslech písní, které zpívají skupiny dětí ze třídy, přístupné a dětem obsahově blízké umělé písně, dětské taneční hry, jednoduché instrumentální skladby
- vytváření citového vztahu k hudbě

V průběhu celého roku dbáme při výuce na to, aby vyučování bylo radostné a dalo žákům co nejvíce citových zážitků. V prvním ročníku mají někteří žáci nevyvinutý hudební sluch, nedovedou, či nechtějí zpívat. Pěvecké dovednosti získávají žáci přípravnými cvičeními, která si učitel vytváří z prvků nacvičované písně. Přitom je dobře využívat individuálního zpěvu žáků, kteří intonačně čistě zpívají a ostatní nechat zpěv spolužáka poslouchat a potom napodobovat.

Učitel věnuje péči o hlas žáků pozornost. Dbá, aby žáci :

- zpívali lehce, bez křiku, ve vyvětrané místnosti
- nezpívali dlouho ve vysoké nebo nízké hlasové poloze
- nezpívali celou hodinu
- poslouchali se navzájem

K cvičením hlasovým se řadí cvičení dechová. Při nich se žáci učí hospodařit s dechem. Je možné k nim připojit i pohyby paží. Hlasová cvičení je vhodné volit jednoduchá, aby se mohla soustředit pozornost k vytvoření krásného tónu a správné výslovnosti samohlásek, souhlásek, slabik i slov.

Cvičení sluchová vychovávají hudební sluch žáků. Písně se v tomto období nacvičují podle sluchu.

5.5.4 Obsah učiva – 2. ročník

- hlediska pro výběr písní jsou obdobná jako v 1. ročníku
- dechová a hlasová cvičení z 1. ročníku automatizovat, nevyhledávat stále nová cvičení, měnit pouze motivaci, jde tu hlavně o docílení co nejlepšího provedení
- rytmická cvičení propojujeme s písněmi, využíváme též rytmických slabik, tempo udáváme tleskáním nebo vytukáním dob
- se zřetelem k hlasovým dispozicím jednotlivých žáků pozvolna rozšiřovat hlasový rozsah a upevňovat ho
- písně volíme do rozsahu oktávy
- zpěv podle pokynů učitele (jednotný začátek všech, podříditi se určitému tempu)

- učit opakovat udaný tón
- sluchem rozlišovat stoupající a klesající melodii tónové řady
- rozlišit vyšší tón od nižšího
- pohybového a grafického znázornění využít ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů, zpívat je na úryvcích písní
- hudební teorii zařazovat pouze v nezbytně nutném množství a spojovat ji se zpívanými písněmi (notová osnova, houslový klíč, taktová čára, noty podle délky)
- v poslechových skladbách seznamovat děti s hudebními nástroji a přednesem lidových a dětských písní

Písně tvoří i ve 2. ročníku hlavní součást práce v hodinách Hv. I ostatní činnosti při výuce spojujeme pokud možno se zpěvem. Návčik písní provádíme nápodobou, žáky ke zpěvu vhodně motivujeme, dbáme na pochopení obsahu textu písně, na osvojení si textu, rytmu i melodie jednotlivými žáky. Při zpěvu věnujeme pozornost výslovnosti. Při opakování písně doprovázíme jednoduchým rytmickým nebo pohybovým doprovodem. Vhodnou pomůckou jsou nástroje Orfovy školy. Jednoduché rytmické nástroje si též snadno můžeme připravit s dětmi z běžně dostupných materiálů a předmětů.

5.5.5 Průřezová témata:

v tomto předmětu jsou realizována: OSV, EMV

OSV– Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

EMV – Ekosystémy

5.5.6 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci se učí čistě a výrazně zpívat lidové a umělé písně v hlasovém rozsahu přiměřeném jejich věku.

Učitel vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku, rozvíjí hudební sluch žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák rozliší hudbu příjemnou od nepříjemné, stává se aktivním pozorovatelem hudby, volí vhodné typy doprovodu.

Učitel umožňuje žákům pracovat s nástroji, zadává úkoly rozvíjející tvořivost, různé typy doprovodu, melodizace textu.

Kompetence komunikativní

Žák využívá různých komunikativních dovedností k práci ve skupině, s informačními prostředky, rozumí různým typům textů a záznamů, gestům, zvukům, využívá je k aktivnímu zapojení do společenského dění.

Učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce, umožňuje hodnotit své úspěchy, zadává úkoly, při kterých se komunikuje, vede žáka ke správnému užití hudebních nástrojů, sleduje úspěšnost žáků.

Kompetence sociální a personální

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry, ovládá a řídí svoje jednání a chování.

Učitel vede žáky k diskusi, vybízí je, aby kladli otázky, zadává úkoly, při nichž žáci spolupracují, vede je k respektování pohledů a názorů druhých, podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj, zajímá se, jak žákům vyhovuje výuka, rozlišuje procesy učení a hodnocení.

Kompetence občanské

Žák respektuje kulturní odlišnosti, přesvědčení druhých, vnímá estetickou kvalitu hudby, aktivně se zapojuje do kulturního dění, vnímá a toleruje odlišnosti hudebních kultur.

Učitel vede žáky k zamyšlení nad vztahy člověka a prostředí, k oceňování kulturních a historických tradic.

Kompetence pracovní

Žák využívá a dodržuje vymezená pravidla, hygienu zpěvu, rozezpívání apod., využívá hudebních znalostí a zkušeností, používá jednoduché nástroje při doprovodu.

Učitel vyžaduje dodržování pravidel, objasňuje žákům postupy, které jsou používány ve společné práci, vede žáky k plánování úkolů a postupů.

5.5.7 Očekávané výstupy.

Žák:

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase známých lidových a dětských písní
- na základě individuálních hudebních schopností používá jednoduché rytmické nástroje při doprovodné hře
- rytmitizuje jednoduché texty
- reaguje pohybem na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů (vysoký, nízký tón, stoupající a klesající melodii, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozlišuje nejznámější hudební nástroje
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- podle melodie pozná státní hymnu

v rámci podpůrných opatření:

zpívá jednoduché písně na základě svých dispozic

rytmizuje říkadla

reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

rozliší sílu zvuku

naslouchá jednoduchým skladbám

ZŠ Sentice

5.5.8 Vyučovací předmět: Hudební výchova, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Vokální činnosti		
Podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase čistě a rytmicky, pracuje s 8 – 10 písněmi	Pěvecký a mluvní projev. Pěvecké dovednosti –správné držení těla, dýchání, výslovnost, tvoření tónu, dynamika	OSV– Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování) Čj – komunikační a slohová výchova – mluvený projev Tv – činnosti ovlivňující zdraví – práce s dechem	
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, říkanky	Hudební rytmus. Rytmizace a melodizace textů a hry s rytmem ve 2/4 a 3/4 taktu	Čj – literární výchova – tvořivé činnosti s literárním textem. Prv – lidé a čas – Velikonoce, Vánoce	
Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Vokální improvizace. Hudební hry – otázka, ozvěna, odpověď.		
	Instrumentální činnosti		
Využívá nástroje Orffova instrumentáře k písňím a k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje. Hra nejjednodušších doprovodů. Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Hudebně pohybové činnosti		
Reaguje pohybem na znějící hudbu. Pohybem vyjadřuje svůj prožitek z hudby.	Pohybový doprovod znějící hudby. Taneční hry se zpěvem. Pohybové vyjádření hudby.	Tv – činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – rytmické a kondiční formy cvičení	
Doprovází zpěv hrou na tělo nebo taneční hrou.	Hra na tělo.	Prv – Člověk a jeho zdraví – lidské tělo.	
	Poslechové činnosti.		
Sluchem rozlišuje zvuky a tóny.	Zvuk, tón.	EMV - Ekosystémy – poslech přírodních zvuků.	
Sluchem rozlišuje základní vlastnosti tónu a melodie: vysoký – nízký, dlouhý – krátký, silný – slabý, pomalý – rychlý, veselý – smutný (pomocí zrakového i pohybového názoru). Vnímá melodii vzestupnou a sestupnou.	Délka, síla, barva, výška.		
Rozliší řeč a zpěv, hlas mužský, ženský a dětský.	Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální. Lidský hlas a hudební nástroj. Řeč a zpěv.		
Odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně-	Hudba vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
instrumentální			
Rozpozná hru na zobcovou flétnu, klavír, housle a kytaru. Poznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	Hudební nástroje.		
Poslechne a zazpívá tichým hlasem ukolébavku, vysvětlí její funkci.	Hudební styly a žánry. Ukolébavky.		
Pochoduje v rytmu pochodové hudby.	Pochod.		
Poznává českou státní hymnu, jak se při ní chovat.	Hymna.	Prv – současnost a minulost v našem životě – státní hymna	
Zazpívá alespoň 1 vánoční koledu	Koleda.	Prv – lidé a čas – vánoce	
Pracuje alespoň se 4 poslechovými skladbami.	Poslech.		

5.5.9 Vyučovací předmět: Hudební výchova, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Vokální činnosti		
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rozvíjí hlavový tón. Vyslovuje samohlásky na konci slov. Poznává dynamická znaménka p – mf – f, zesilovat, zeslabovat	Pěvecká a mluvní projev, pěvecké dovednosti. Dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu. Dynamicky odlišný zpěv.	Vv – ilustrace Tv – pochod, taneční krok Čj – říkadla a vypravování Vv – vánoce Pč – vánoční výzdoba Prv – lidové zvyky a tradice	
Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování. Vytleská rytmus podle říkadel a písní. Zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, taktová čára. Rozlišuje noty, pomlky, takty. Doplňuje zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje.	Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu		
	Instrumentální činnosti.		
Poznává a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, klarinet,	Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat,		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
pozoun, buben. Zahraje jednoduché skladbičky na nástroje z Orffova instrumentáře.	jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů.		
Pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje. Pohybově vyjádří hudbu a zpěv tancem.	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace. Hudební hry – ozvěna, otázka, odpověď.	OSV– Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování)	
	Hudebně pohybové činnosti.		
Je schopen sluchově rozlišit jednoduchou melodii. Používá krok poskočný, drží ruce v tanečním pohybu (v bok, vedle sebe, proti sobě). Pohybuje se podle daného rytmu.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt, 3/4 takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance).		
Reaguje pohybem na směr melodie. Vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby.	Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
Poznává tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Je schopen sluchově rozlišit, pěvecky a instrumentálně realizovat jednoduchou melodii.	Hudební výrazové prostředky a prvky (pohyb, melodie, rytmus).		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Lidský hlas a hudební nástroj.		
Rozlišuje umělou a lidovou píseň. Zná pojem hudební skladatel. Seznamuje se s vybranými skladbami klasiků. Rozlišuje hudbu taneční od pochodové. Poznává ukolébavku.	Hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)		

5.5.10 Výtvarná výchova

Výchovně vzdělávací cíle:

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěním příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou
- podílet se na výzdobě třídy, školy; učit se prezentovat své práce
- příležitostně navštěvovat výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

Charakteristika výuky.

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

Děti se snaží výtvarně vyjadřovat své představy výtvarnými prostředky již od útlého věku. Výtvarný projev předškolního věku je především rázu schematického. Děti svým kresbám rozumí, dospělí většinou nedovedou do jejich světa vstupovat. Není však vhodné myšlenkový svět dětí narušovat předkreslováním a vedením k napodobování. Je naopak potřebné dát dítěti svobodu a do jeho kreseb nezasahovat.

V 1. i 2. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Dítě kreslí rádo z paměti, předloham se vyhýbá. Jeho představy ho těší a snaží se je ztvárnit. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie. Děti potom často tvoří s velkým zaujetím a prožívají velkou radost z toho, co vytvořily. Jejich práce jsou plné volnosti, naivnosti a psychologických záhad.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování. Výtvarná výchova dává žákům možnost se individuálně svou výtvarnou činností projevit, sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Je dobře, když svůj výtvarný projev mají žáci možnost obhájit, vysvětlit spolužákům a vyslechnout jejich názory. Často právě vzájemné hovory žáků o svých výtvorech mohou měnit jejich pohled na svět nebo určitou věc. Zde má učitel příležitost jemně usměrňovat a postupně působit na vytváření výtvarného vkusu žáků.

Tato výchova prolíná celým obdobím. Jeví se jako vedení žáka:

- k svobodnému výtvarnému vyjádření
- k uvědomování si krásy tvarů, barev a barevných kombinací, struktur
- k postupné schopnosti samostatné volby výtvarné techniky (technologie), ke správnému zacházení s výtvarnými nástroji, barvami apod.
- k účasti na utváření prostředí, ve kterém žijeme, učíme se

Ve všech formách výtvarného projevu (v kresbě, malbě, grafice, modelování, prostorovém vytváření, v kombinovaných technikách ...) se projevuje dětská osobnost dítěte, jeho cítění a chápání světa kolem sebe. Téměř všechny námětové okruhy výtvarné výchovy obsahují základní vztahy k životu, prostředí a lidem, a proto souvisí blízce s výukou prvouky a vztahem žáků k životnímu prostředí. Učitelům se přímo nabízí možnost k mezipředmětovým vztahům a využití výtvarných činností žáků v různých malých projektech. Velmi vhodné je uplatňovat ve výuce náměty z žákova okolí, z dětského života z prostředí obce i školy.

Při výtvarné tvorbě plné her, fantazie, spontánnosti, experimentů s technikami i materiály by nemělo v tomto období chybět ani výtvarné zpracování určitého konkrétního tématu (kresbou, malbou), které v některých pojetích pohledu na výtvarnou výchovu v tomto školním věku bývá poněkud zatlačováno do pozadí pro svou údajnou nevhodnost, obtížnost či přílišnou konkrétnost. Ale i tato oblast má v tomto období své místo a opodstatnění.

Takové výtvarné práce mohou být dvojího druhu:

– na základě vlastní představy dítěte

– podle skutečnosti

Kresba z představy má zpočátku ilustrativní charakter, vypráví o bezprostředních zážitcích a zkušenostech žáků a o jeho citovém životě. Motivací k těmto kresbám může být prožitek z her, ze čteného textu, z osobního prožitku, z vycházky apod.

Kresba podle skutečnosti vyjadřuje obvykle první dojem žáka z pozorování. Každý sleduje zpočátku něco jiného, někoho zaujme barva, jiného zaujmou detaily, někdo dovede zachytit linie pozorovaných věcí, někdo zase zachytí jejich funkci. Žák se postupně učí výtvarně uvažovat, pozorně vnímat skutečnost a výtvarně vystihnout její podobu. Proto již v tomto období můžeme začít i s kreslením věcí podle skutečnosti. Žáci samozřejmě nedokáží hned dokonale zachytit pozorovanou skutečnost. Spokojujeme se proto zejména s vystižením toho charakteru předmětu, který pozorujeme. Tyto kresby velmi vhodně využíváme nejen při výuce prvouky, ale i v hodinách matematiky, čtení a psaní. Mnohý žák se v mladším školním věku snáze vyjadřuje kresbou než slovy. Kresbou může např. snadno vyjadřovat porozumění čtené větě nebo čtenému příběhu, porozumění funkci pozorované věci (např. mlýnek, struhadlo). Tím výtvarná výchova přesahuje rámec předmětu jako takového.

K vytváření hlubšího vztahu k výtvarnému umění využíváme návštěvy výstav obrazů, loutek a maňásků, hraček, pohlednic aj., besedujeme nad knihami a jejich ilustracemi.

K vycházkám v průběhu roku je vhodné přidávat prvky výtvarné výchovy, neboť při nich s žáky můžeme pozorovat např. výstavbu obce, významné stavby obce, stavební sloh, ve kterém jsou domy postaveny, úpravu domů a jejich okolí, získáváme spoustu námětů, zajímavostí, postřehů, nasbíráme materiály pro další práci.

Na vytváření žákovského výtvarného vkusu a jeho vztahu k výtvarnému umění a výtvarným hodnotám má také vliv prostředí (rodina, škola, obec, její okolí), kde děti žijí. Nemalý vliv má i rozvoj techniky – fotografie, televize, video, počítače, které zprostředkovávají dětem spoustu podnětů, zážitků (pozitivních, ale v mnoha případech i negativních). Pak je třeba také taková témata do hodin výtvarné výchovy zařazovat a pomoci tak dětem přemíru podnětů zpracovávat, uvědomovat si jejich hodnotu, zaujímat k nim nějaké postoje, vnímat pozitivní i negativní.

Některé činnosti mohou dětem ukázat, jak lze tuto moderní techniku vhodně využít (počítačová grafika, internet, televizní motivační či vzdělávací pořady, reklama, plakáty, kreslená animace, loutky ...).

Učitel, který dovede dětskou duši naladit k výtvarnému projevu, bývá často odměněn bohatstvím dětských nápadů.

Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází. Kromě základních pomůcek pro výtvarné činnosti, které má každý žák svoje vlastní, je třeba mít soubor pomůcek ve třídě pro specifické a složitější výtvarné techniky. Výtvarná výchova nevede samoúčelně jen k osvojování výtvarných technik. Prostřednictvím výtvarných činností pomáhá k výchově citlivého člověka, který si všímá okolního světa a jeho projevů.

Přehled tematických okruhů v daném období:

objevování světa přírody v jednotlivých i v širších souvislostech

- pozorování přírody (přírodniny, rostliny, zvířata)

- chápání přírody ve smyslu prostředí života (krajina jako prostředí pro rostliny, zvířata, lidi);
- tvář krajiny v různých souvislostech (barevnost krajiny a její proměny v průběhu roku, využití žákovských zkušeností)
- vztah k přírodě (estetické oceňování krásy přírody)
- příroda a běh času (roční období, počasí)

poznávání a prožívání světa dítěte

- pocíťování domova jako životní jistoty (dítě v domácím prostředí, domácí práce, hry)
- poznávání školy – nové životní prostředí (třída, škola, spolužáci)
- styk se světem mimo školu (ulice, cesta do školy, sport, hry, výlety, hřiště, přátelé)

svět, který děti pozorují, který pocíťují a kterému naslouchají

- setkávání s prostými životními zkušenostmi (u lékaře, na poště, na nádraží, v obchodě aj.)
- poslouchání a vyprávění (pohádky, písničky, říkadla, zážitky)
- významná sváteční setkávání (rodinné oslavy, Vánoce, Velikonoce)
- vnímání smyslových vjemů a jejich výtvarný záznam (přepis pocitů z dotýkání, přepis zvuků aj.)

svět dětské fantazie

- výtvarná hra a experiment
- svět, který dítě obklopuje, ovlivňuje ho
- (věda a technika, výstavy, architektura, besedy, ...)

5.5.11 Obsah učiva – 1. ročník

- námětové kreslení na základě vlastních prožitků dětí
- poznávání základních barev a jejich různé užívání
- kresby podněcené vyprávěním, četbou, vhodnou motivací ilustrující fantazii dítěte – kreslení podle představ
- kresby a modely přírodnin vztahující se k učivu prvouky, zobrazují vše, co dětem poskytuje příroda – kreslení podle skutečnosti, jehož hlavním účelem je vystižení tvaru a barvy
- výtvarné dotváření přírodnin na základě představ dítěte
- vytváření prostorových fantasií seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů, včetně materiálů netradičních
- hry s barvou, poznávání vlastností barev, výtvarné využití vzniklých náhodností, které vzbuzují v dětech rozličné představy
- hra s linií, vedení linie v různých materiálech

- jednoduché dekorativní kreslení, otisky přírodních prvků na papír a do plastických materiálů
- plastická a prostorová tvorba – spontánní hry s různými tvárnými materiály
- prostorové hry se stavebními prvky
- jednoduché prvky moderní techniky ve výtvarné tvorbě
- seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění jako např. Josef Lada

5.5.12 Obsah učiva – 2. ročník

- námětové kreslení na základě vlastního prožitku, rozvoj dětské představivosti a fantazie
- dětský příběh vyjádřený kresbou
- pozorování přírodnin, rozlišování tvarů, barvy, struktury, jejich kombinace a výtvarné dotváření
- využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu dvou barev
- pozorování tvarů užitkových předmětů a pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie
- pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá k práci, grafický záznam pohybu a zobrazení předmětu
- rytmické řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev – jak se dá návrhů využít
- členění plochy s použitím libovolných geometrických prvků, barevná kompozice – náměty pro využití návrhu
- jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie a skutečnosti
- hračky v životě dětí, výtvarný návrh hračky, pokus o jeho výrobu
- prostorová tvorba – formování, deformování materiálů, pokus o plastické komponování;
- prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky (papírové krabičky)
- kombinace prvků moderní techniky, návrhy, plány, ...
- seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění jako např. Josef Lada, Ondřej Sekora, Helena Zmatlíková, Adolf Born,...

Typy, druhy a formy činnosti ve výtvarné výchově, výtvarné techniky:

- experimentování s barvami (míchání, zapouštění, překrývání)
- využívání různých materiálů (přírodních, umělých, vč. odpadových), poznávání jejich vlastností, zpracování různými technikami
- vyhledávání výrazných a zajímavých linií, tvarů, barev, struktur, jejich zaznamenávání (kresba, malba, otisk, frotáž, ...)

- výtvarné vyjádření zážitků, emocí, smyslových vjemů, myšlenek, událostí, pohybu (malba, kresba, linie, tvar, ...)
- experimentování s běžnými i netradičními nástroji a materiály (štětec, dřívko, rudka, uhlé, tužka, fixa, ruka, prsty, provázek, papír, kůra, textilie, kůže, kovy, plasty, ...)
- výtvarné vnímání věcí, užitečných předmětů z hlediska funkce, tvaru, dekoru (kresba, vytrhávání z papíru, koláž, ...)
- vytváření jednoduchých náčrtů, plánů, modelů
- využívání různých materiálů k výtvarnému prostorovému zpracování (modelína, modurit, sádra, papír, přírodniny, plasty, textil, kůže – mísení, hnětení, lití, lepení, stříhání navlékání)
- seznamování s jednoduchými grafickými technikami (otisk, frotáž, papírořez, tisk z koláže, kombinace technik)
- individuální i skupinová práce různými technikami s velkými formáty (balicí papír, velké formáty čtvrtky, chodník, ...)
- práce na třídních projektech, návrhy, formy zpracování, volba techniky
- výtvarně dramatické a komunikační hry (sochy, maňásci, ...)
- dotváření prostředí, ve kterém žijeme výtvarnými pracemi
- vycházky s výtvarnými náměty, pozorováním (sběr materiálů, pozorování věcí, prvky staveb, práce v terénu, ...), návštěvy výstav, muzeí

Výtvarná výchova je rozdělena do tří tématických celků:

Rozvíjení smyslové citlivosti

- obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Uplatňování subjektivity

- obsahem jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků

- obsahem jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

5.5.13 Průřezová témata:

V tomto předmětu jsou realizována: OSV, EMV, MDV

OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, kreativita

EMV – Ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

5.5.14 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci poznávají různé materiály (přírodní i umělé).

Seznamují se s různými způsoby jejich zpracování (různými technikami).

Osvojují si dovednosti práce s různými nástroji.

Pracují s barvou různé konzistence.

Rozeznávají studené a teplé barvy.

Osvojují si dovednost míchat základní barvy.

Učitel umožňuje žákům experimentovat s různými materiály k vytváření prostorových prací.

Rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitékové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru apod.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí komponovat jednoduché tvary, vnímat neuspořádání či záměrné rozmíst'ování nebo řazení.

Poznávají možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření.

Pokoušejí se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem.

Učitel vede žáky k tvořivosti, uplatňování vlastních nápadů.

Zadává úkoly vedoucí k volbě různých postupů.

Kompetence komunikativní

Žáci si postupně osvojují schopnost vyjádřit se o své práci.

Zdůvodnit, hodnotit, vyjádřit se také o práci jiných.

Vést dialog o výtvarné práci, být tolerantní.

Učitel vede žáky k dotváření výtvarné práce, k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat.

Učitel umožňuje žákům poznávat prostředí školy, okolí obce, sledují detaily staveb, předmětů.

Vede žáky ke vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žáci se podílejí na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje, vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy.

Poznávají výtvarná vyjádření významných malířů (zejména ilustrátorů dětských knih, regionálních umělců) i jiných výtvarných umělců.

Učitel umožňuje žákům, aby hodnotili svou činnost a výsledky.

Každému žákovi umožní zažít úspěch, docházet k poznání, že výtvarné umění patří ke kulturním bohatstvím národa.

Kompetence pracovní

Žáci správně a zodpovědně zacházejí s pomůckami a vytvářejí si pozitivní vztah k práci.

Učitel vede žáka k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny, ke správnému užívání materiálů a nástrojů.

Zohledňuje pracovní tempo jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhá.

5.5.15 Očekávané výstupy.

Žák:

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

v rámci podpůrných opatření:

zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

s dopomocí učitele rozpoznává, pojmenovává a porovnává barvy, tvary, linie, porovnává s tvorbou ostatních

uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech

Praktické dovednosti:

- Umí pracovat s barvou různé konzistence, rozezná studené a teplé barvy, osvojuje si schopnost vědomě míchat základní barvy
- poznává různé materiály (přírodní i umělé), seznamuje se s různými způsoby jejich zpracování (různými technikami)
- osvojují si dovednosti práce s různými nástroji
- rozvíjejí schopnost výtvarně vnímat věci, užitékové předměty z hlediska funkce, tvaru, dekoru apod.
- komponují jednoduché tvary
- experimentují s různými materiály k vytváření prostorových prací
- poznávají prostředí školy, okolí obce
- osvojují si schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, hodnotit, vyjádřit se také o práci jiných, být tolerantní
- podílí se na dotváření prostředí, ve kterém žijí, které je obklopuje, vystavují své práce, připravují výtvarnou výzdobu prostředí třídy, školy
- poznávají výtvarná vyjádření ilustrátorů dětských knih

5.5.16 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Rozvíjení smyslové citlivosti.		
Učí se techniku malby vodovými, temperovými barvami, suchým pastelem a voskovkami. Seznamuje se s použitím různých druhů štětců. Využívá hry s barvou k poznání vlastností barev, k vyvození základních poznatků a pojmů – barvy základní, husté a řídké, světlé a tmavé. Výtvarně využívá vzniklých náhodností a představ. Zapouští barvy do vlhkého podkladu. Rozfoukává barevné skvrny a dotváří je. Barevně charakterizuje různá roční období	Prvky vizuálně obrazného vyjádření. Malba. Světlostní a barevné kvality.	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornost, soustředění, řešení problémů) PRV – roční období	
Učí se kresbu měkkou tužkou, pastelkou, špejlí, tuší, křídou.	Kresba – linie, tvary	Čj – komunikační a slohová výchova – písemný projev,	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
Poznává, zobrazuje tvary a funkci věcí jako záměrných lidských výtvorů, pozoruje tvar a jeho závislost na funkci a materiálu. Graficky zaznamenává pohyb – např. kružnice, ovály, elipsy, svislé, vodorovné a šikmé čáry sloužící rozvoji kreslířského pohybu ruky.		uvolňovací cviky pro psaní	
Vytváří prostorové fantazie seskupováním a kombinováním přírodních i umělých materiálů, včetně materiálů netradičních. Využívá prostorové hry se stavebnicovými prvky, hry na pískovišti. Poznává základní vlastnosti plastických materiálů, vytváří objem modelováním, zkouší pevnost, tažnost a ohebnost plastických materiálů. Rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus. Rytmicky řadí různé přírodní prvky, otiskuje je na papír nebo	Uspořádání objektů do celků	PČ – konstrukční činnosti – stavebnice	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
do plastických materiálů, řadí jednoduché tvary vystřihované z barevných papírů apod.			
Vnímá skutečnost různými smysly a výtvarně ji zaznamenává (pocity z dotýkání, přepis zvuků aj.)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.	HV – poslechové činnosti – kvality tónů	
	Uplatňování subjektivity.		
Výtvarně zachycuje situace podnětené vyprávěním, četbou, vhodnou motivací ilustrující fantazii dítěte – kreslení podle představ. Vytváří námětové práce na základě vlastních prožitků, zkušeností (domov, škola, příroda, sport, roční období, svátky aj.).	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností.	EMV – Ekosystémy – vztah člověka k prostředí, výtvarné zachycování prvků různých ekosystémů. PRV – domov, lidé kolem nás - rodina, lidé a čas – Vánoce, svátky a významné dny, roční období, rozmanitost přírody	
Aktivně pracuje s ilustrací, volně vypráví děj podle obrázku, ilustruje říkadla, jednoduché básničky, pohádky. Poznává hračky, loutky, maňásky – jejich hodnotu, materiál, tvar, srovnává hračky současné i minulé. Seznamuje se s ilustracemi	Typy vizuálně obrazných vyjádření, ilustrace textů. Hračka.	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti – role televize, knihy, časopisu v rodině. PRV – místo, kde žijeme, domov, předměty denní potřeby ČJ – literární výchova – zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
významných osobností výtvarného umění, jako např. J. Lada, Z. Miler apod. S třídním kolektivem příležitostně navštěvuje výstavy. Průběžně si pěstuje smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí.	Ilustrátoři dětské knihy. Návštěva výstav. Rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí.		
	Ověřování komunikačních účinků.		
Učí se respektovat názory druhých, komunikovat o obsahu výtvarných prací se spolužáky, rodiči a učitelem na základě vlastních zkušeností a schopností.	Osobní postoj v komunikaci. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.		

5.5.17 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Rozvíjení smyslové citlivosti.		
Při hře s linií získává poznatky o různých druzích linií a jejich výrazových možnostech – přítlak, odlehčení, rovnoběžnost, křížení, zhušťování a zředování čar.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché tvary, kombinace a proměny.		
U tvarů rytmicky řeší plochu s využitím různých geometrických tvarů. Poznává a zobrazuje tvar i funkci věcí, znázorní grafický záznam pohybu (vodorovné a šikmé čáry). Pozoruje přírodní útvary, rozlišuje a hodnotí tvary, barvy a struktury (otisk v barvě, frotáž, kresba, vrypy). Poznává krásy neživé i živé přírody.	Tvary.		
Při práci s objemy se seznamuje se základními vlastnostmi	Objemy.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
plastických materiálů, vytváří objem modelováním, zkouškou pevnosti, tažnosti i ohebnosti. Modeluje podle skutečnosti i na základě představ a fantazie.			
U světlostní a barevné kvality si hraje s barvou. Poznává vlastnosti barev. Využívá kontrastu světlých a tmavých barev k vystižení nálady v krajině a na ploše. Používá barvy základní, husté, řídké, světlé a tmavé, kontrastní a doplňkové.	Světlostní a barevné kvality.		
Pomocí textury si žák rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus (rytmické řazení přírodních prvků, jejich otisky do plastických materiálů). Učí se řešit plochu s využitím prvků ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách.	Textury.		
Uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály. Učí se pracovat s panelovými stavebnicemi, maketami domů,	Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
stromů, obytných prostor a pískovišť.	dynamickém vyjádření.		
	Uplatňování subjektivity.		
Ukazuje různé hračky, loutky a maňásky. Rozlišuje výtvarnou hodnotu, materiál a tvar. Poznává hračky současné i minulé, využívá hračky k besedám a motivacím. Seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíková. Porovnává různé interpretace a nechá se jimi inspirovat.	Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky., objekty, ilustrace textů, volná malba. Ilustrátoři dětské knihy.	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě jednotlivce)	
Seznamuje se s různými druhy výtvarného umění – malířstvím, grafikou, sochařstvím a architekturou. Objevuje zajímavé stavby v okolí, navštěvuje výstavy a galerie. Poznává některé aspekty kultury odívání a kultury	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání a jejich motivace.	EMV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek). EMV – vztah člověka k prostředí (naš životní styl).	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Pozn.
bydlení. Průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí.			
	Ověřování komunikačních účinků.		
Osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci, vyjádřit se o práci jiných, vést dialog o výtvarné práci a učí se být tolerantní.	Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací.		
Učí se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých. Využívá zkušeností spolužáků, učí se respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjádření.	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – komunikace se spolužáky, s rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje.		

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

5.6.1 Název a charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu
Tělesná výchova, 2 hodiny týdně

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků
- rozvoj smyslu pro účelný a krásný pohyb
- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- vštípit dětem radostný pocit z pohybu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, umět se podříditi kolektivu, spolupracovat...)
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na nářadí...)
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní, gestikulační ...)
- naučit žáky připravit na sportovní výkony – zvolit vhodnou obuv, vhodné oblečení (sepnout vlasy, odložit hodinky a jiné cennosti ...)
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti je vhodné zvládnout s dětmi základy pořadových cvičení (nástupy, povely pozor, pohov...)
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků – to je zvyšovat obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost (za pomoci různého náčiní, využití různých druhů nářadí, přeskoky, odrazy, překonávání překážek, různé druhy běhů...)
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozceviček), jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit

- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky (protahovací, uvolňovací cvičení, strečink, ...)
- učit žáky cítit, vnímat hudbu a umět ji vyjadřovat pohybem, snažit se rozvíjet rytmické cítění, začleňovat taneční prvky (lidové písničky)
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody ...)
- zvládat průpravná cvičení pro míčové hry, správně zvládat techniky házení, chytání, přihrávání
- seznamovat žáky s nácvikem jednoduchých základů miniher
- vkládat dle možností cvičení v různém prostředí, seznamovat žáky s pohybem na hřišti, ve volné přírodě, v lese
- dle možnosti zařadit zimní sportování (bobování, sáňkování, lyžování, bruslení)
- vštípit základy plaveckých dovedností
- nesoustředit se jen na hodiny Tv, ale začleňovat do vyučování další pohybové aktivity – vycházky, pohybové chvilky, cviky ve třídě na správné držení těla)
-

Charakteristika výuky:

V každém ročníku jsou 2 hodiny týdně. Výuka probíhá koedukovaně. Žáci cvičí v tělocvičně (obecní sokolovně), na hřišti, ve volné přírodě s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě. Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (např. plavání, sáňkování, turistika, pobyt v přírodě...) jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Na vyučovací hodiny TV se žáci převlékají do vhodného sportovního oblečení a obuvi.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění.

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů je vhodné vkládat tělovýchovné chvilky. Zařazují se, když se u žáků začne projevovat únava.

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je hra a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce Tv, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti. Zde musíme citlivě hodnotit každého žáka, vzhledem k jeho individuálním možnostem a předpokladům pro zvládnutí různých pohybových aktivit.

V hodinách Tv se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech jako např. vhodné rozcvičky, pohybové hry, taneční prvky.

Správně řízená výuka tělesné výchovy vyžaduje, aby učitel

- kladl na žáky tělovýchovné požadavky, které jsou přiměřené jejich tělesné a pohybové vyspělosti
- dbal rozdílu mezi chlapci a děvčaty
- volil program s ohledem na roční období a materiálně technické vybavení školy
- dbal bezpečnosti žáků a vedl žáky k nacvičování vhodné a správné dopomoci a záchrany při cvičení
- účelně zaměstnával co nejvíce žáků vhodnými bezpečnými úkoly ke cvičení ve družstvech

Zařazování kurzu plavání – dle podmínek školy a jiných okolností

- seznámení s pohybem ve vodě, hygienickými a bezpečnostními pravidly
- hry ve vodě, potápění hlavy,
- splývání, správné dýchání, plavání s plaveckými pomůckami (pásky, desky, kroužky)
- po zvládnutí plavání bez pomůcek
- plavecký styl prsa a znak

Zdravotní výchova v 1. a 2. ročníku

- dbát na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru
- dodržovat čistotu a pořádek v prostředí tělocvičny
- otužovat vzduchem a vodou (ranní mytí studenou vodou)
- seznamovat žáky s vhodnou životosprávou
- do programu dne zařazovat pohybové aktivity (tělovýchovné chvílky)
- upozorňovat žáky na vliv dostatečného množství pohybu pro jejich zdravý vývoj (mimoškolní Tv)
- předcházet úrazům tím, že dbáme, aby žáci dodržovali pokyny týkající se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky, aby si uvědomovali, že při mimoškolních pohybových aktivitách musí dbát na svou bezpečnost, uvažovat o svém chování a dodržovat pokyny dospělých, aby vyrostli v zdravé lidi
- vést žáky k tomu, aby uměli zavolat pomoc v případě, že se vyskytnou u úrazu

Úkoly zdravotní výchovy se neplní jenom v rámci tělesné výchovy, ale uplatňujeme je i v ostatních vyučovacích předmětech.

Vzdělávací obsah předmětu Tělesná výchova je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví
- příprava organismu
- zdravotně zaměřené činnosti
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV
- bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- průpravné úpoly
- základy atletiky
- základy sportovních her
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání
- bruslení
- další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV
- organizace při TV
- zásady jednání a chování
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností
- měření a posuzování pohybových dovedností
- zdroje informací o pohybových činnostech

Charakteristika některých cvičení zařazovaných pravidelně do hodin Tv

Vyrovňovací cviky

Jsou to průpravná gymnastická cvičení, která jsou zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin. V tomto období posilovací cviky zařazujeme jen jednoduché a krátce. Pozornost věnujeme cvičením koordinačním, cvičení na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla.

Cvičení mohou být prováděna v rytmických obměnách s možností hudebního doprovodu. Patří sem cvičení prostná, s náčiním i na náradí, na místě i za pohybu. Dbáme při tom na přiměřený čas pro zařazování těchto cvičení do vyučovacích hodin.

Kondiční cvičení

Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost, to jsou: běh, skoky, házení, cvičení rovnováhy, lezení, překonávání překážek, gymnastická cvičení s náčiním i bez náčiní

(např. s míči, se švihadly, na lavičkách, žebřinách apod.)

Rytmická cvičení a tanec

Rytmická cvičení jsou velmi vhodnou součástí vyučování, zařazujeme je nejen do vyučovacích hodin Tv, ale též do hodin hudební výchovy i českého jazyka. Podporují značnou měrou dobrý psychický vývoj žáků. Cvičení zařazujeme jako rytmizaci jednoduchých a dětem známých pohybů podle hudebního doprovodu, cvičíme i podle říkanek a písní.

Tanec pomáhá zvládnout základní pohyby paží, nohou a trupu. Učíme žáky základní taneční kroky. Zaměřujeme se na estetický pohybový projev v přiměřeném tempu a dětem srozumitelném rytmu.

5.6.2 Obsah učiva – 1. ročník

Pořadová cvičení:

- základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod
- nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav

Rytmická gymnastika a tanec:

- rytmizace jednoduchých pohybů podle říkadel a písní
- rytmizace jednoduchých a známých pohybů podle hudebního doprovodu – též volné pohybové vyjádření hudby.
- motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu
- pokus o přísunný krok, poskočný krok, cval stranou
- nácvik správného držení těla, při rytmických cvičeních a tanci

Drobné hry:

- hry spojené s během – honičky
- hry spojené s házením míče
- hry spojené s vítězstvím někoho
- hry pro uklidnění
- hry na hřišti, na sněhu, na ledu

Lehká atletika:

- běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek
- rychlý běh na 30 m
- vytrvalostní běh nejdéle 30 s
- skok daleký z místa odrazem snožmo
- hod míčkem horním obloukem na dálku

Akrobatická cvičení:

- převaly stranou v lehu – vzpažit (válení sudů)
- kolébka na zádech – ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z dřepu spojného leh vznesmo – skrčmo kolébkou vzad
- stoj na lopatkách – z lehu vznesmo
- kotoul vpřed – z podřepu spojného – předpažit, i opakovaně

Cvičení na nářadí:

cvičení na lavičce

- chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky)
- přeběhy lavičky

Sportovní hry:

příprava

- přihrávka obouruč ve dvojicích (na místě)
- vrchní přihrávka jednoruč na místě
- vrchní chytání obouruč na místě

Plavání:

- výuku zajišťuje plavecká škola
- dle možností

Sáňkování a bobování:

- sjezd na saních na přiměřeném svahu
- sjezd přímý a šikmý se zatáčením
- rozjezd jednotlivce a dvojic

Turistika:

- chůze k cíli vzdálenému asi 1,5 km
- smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů
- chování v přírodě, pobyt ve škole v přírodě
- překonávání přírodních překážek
- orientace v terénu

5.6.3 Obsah učiva – 2. ročník

Pořadová cvičení a chůze:

- základní postoje - pozor, pohov
- základní povely - nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod
- nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav
- chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích

Rytmická gymnastika a tanec:

- rytmyzace jednoduchých pohybů podle písní
- pohyb ve dvoudobém taktu, dvoudobý takt v písni
- střídání chůze a běhu - nepravidelné, pravidelné
- přísunný krok, cval stranou, poskočný krok
- využití naučených kroků v lidovém tanci

Průpravná cvičení:

- rozcvičky k procvičení koordinace pohybů ve trojdobém a čtyřdobém taktu
- cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném
- cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo
- cvičení v lehu na zádech
- chytání míčů a míčků do obou rukou po vlastním nadhozu i odrazu od země i od zdi

Drobné hry:

- hry spojené s během
- hry spojené s házením

- hry pro uklidnění
- hry na hřišti (pravidla her s míčem)

Cvičení rovnováhy:

- stoj na jedné noze (druhá v pohybu)
- poskoky na jedné noze
- chůze po lavičce s plněním drobných úkolů (nesu míč, přeskakují překážku, přidávám potlesky nad hlavou, před a za tělem apod.)
- chůze po kladince lavičky

Lehká atletika:

- běh střídavý s chůzí
- běh přes drobné překážky, např. v přírodě (přes kameny, větvičky apod.)
- rychlý běh do 30 metrů
- skok z místa s doskokem na měkkou podložku
- výskoky na překážku (rozběh, seskok)
- skok přes motouz ve výši do 50 cm
- přeskok pruhu širokého 50 - 100 cm
- přeskok lavičky s dopadem na měkkou podložku

Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:

- házení kaštanů, šišek (vrchní oblouk – pravá i levá paže)
- házení různými předměty na cíl
- házení míčkem a kutálení míčů
- přehazování míčů a drobných předmětů
- házení do naznačených terčů o straně 1 metr na vzdálenost 4 metry
- hod míčkem na dálku

Akrobatická cvičení:

- upevnit dovednost správného kotoulu vpřed
- převaly a kolébky na zádech
- leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou, opakovaně
- sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou, opakovaně
- válení stranou i do mírného svahu
- kotoul, obrat, druhý kotoul; dva kotouly za sebou
- stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka)
- cvičení rovnováhy (ve stoji na jedné noze)

Cvičení na nářadí:

cvičení na lavičkách

- chůze vpřed i vzad s obraty, přeběhy lavičky
- cvičení v sedu rozkročmo na lavičce
- sed rozkročmo – přitahování těla k lavičce (nohy napjaté)
- vzpor dřepmo u lavičky (držíme se rukama), vzpor stojmo, střídání
- lezení po lavičce ve vzporu dřepmo s uchopením lavičky ze stran
- chůze po kladince lavičky s plněním drobných úkolů

další nářadí lze používat přiměřeně věku podle podmínek školy (švédská bedna, žebřina, trampolína) Dbáme na zásady bezpečnosti.

Sportovní hry:

přípravné cviky:

- přihrávky obouruč na místě (ve dvojicích, ve skupinách)
- vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi
- chytání obouruč na místě
- běh nebo chůze s házením míčem o zem
- míčové hry

Plavání:

- výuku zajišťuje plavecká škola
- dle možností

Sáňkování a bobování:

- sjezd na saních na přiměřeném svahu
- sjezd přímý a šikmý se zatáčením
- rozjezd jednotlivce a dvojic

Turistika a pobyt v přírodě:

- chůze v terénu, překonávání překážek
- pobyt na výletě, organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce
- chování se v dopravních prostředcích
- chůze k cíli vzdálenému cca 2 km

5.6.4 Průřezová témata:

v tomto předmětu jsou realizována: OSV, EMV.

OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice

EMV – Vztah člověka k prostředí.

5.6.5 Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vedeme žáka k upevňování pohybového režimu

Vedeme žáka ke správné reakci na specifické pokyny

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví a pravidel, učí se cvičit podle jednoduchého popisu cvičení

Žáci s pomocí učitele změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími.

Žáci se seznamují s informačními zdroji o aktivitách a sportovních akcích

Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problému:

Vedeme žáka k tvořivé aplikaci dovedností ve hře

Žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí

Žáci řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, uvědomují si rizika nevhodných sportovních prostředí a nevhodných sportovních náčiní a náradí.

Vedeme žáka ke kritickému myšlení při řešení problémových situací

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby v činnostech žákům pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci a toleranci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ve skupinách

Žáci se učí reagovat na základní povely a pokyny, k dodržování správného jednání

Vedeme žáka k vedení rozevírky, hry apod.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování výkonu druhých.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině, spolupracují a pomohou si

Vedeme žáky k tvůrčí spolupráci ve skupině

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské

Žáci se podílejí na realizaci pravidelného pohybového režimu, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, hodnotí cvičení.

Vedeme žáky k uplatňování hygieny a bezpečného chování ve sportovním prostředí

Žáci se učí být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě.

vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel her

vedeme žáka k správnému přístupu k pohybové činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

Žáci se učí využívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

5.6.6 Očekávané výstupy.

Tělesná výchova

Žák:

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

V rámci podpůrných opatření:

Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

Osvojuje si základní hygienické návyky při pohybových aktivitách, dodržuje bezpečnost

Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

Podle individuálních předpokladů zvládá základní pohyb v prostoru a prostorovou orientaci

Zdravotní tělesná výchova

Žák:

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.

V rámci podpůrných opatření:

Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy

Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

5.6.7 Vyučovací předmět: Tělesná výchova, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Činnosti ovlivňující zdraví		
Ví, že pohyb je vhodný pro zdraví	Význam pohybu pro zdraví, pro vývoj organismu žáka		Osvojování poznatků je spojováno s praktickými pohybovými činnostmi.
S pomocí učitele a rodičů se snaží každý den zařadit nějakou tělesnou aktivitu.	Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne.	PRV – lidé a čas – orientace v čase, režim dne, volný čas.	
S pomocí učitele se připravuje na různé pohybové činnosti a provádí protahovací cvičení	Příprava organismu. Pro různé pohybové činnosti (s pomocí učitele). Protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků).		
Za pomoci učitele se snaží dodržovat zásady správného držení těla při činnostech vsedě, vstoje, dýchání.	Zdravotně zaměřené činnosti. Správné držení těla při činnostech vsedě, vstoje. Cvičení dechová.	ČJ – komunikační a slohová výchova – čtení a písemný projev. HV – vokální činnosti – pěvecký a mluvený projev, dechová cvičení.	
Za pomoci učitele při různých činnostech rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, obratnost, pohyblivost.	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti.		
dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se.	Hygiena při Tv. Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity. Pravidelné mytí po pohybových aktivitách.	PRV – člověk a jeho zdraví – základní hygienické návyky, péče o zevnějšek.	
Osvojuje si základní pravidla chování při Tv a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele).	Bezpečnost při pohybových činnostech. Základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportu a různých hrách.	PRV – člověk a jeho zdraví – osobní bezpečí, bezpečné chování při různých činnostech.	
Ošetří drobná poranění nebo přivolá pomoc.	První pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci.	PRV – člověk a jeho zdraví – drobná poranění a jejich ošetření.	
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Zná některé pohybové hry a je schopen hrát je se spolužáky i mimo tělesnou výchovu.	Pohybové hry pro osvojování různých způsobů pohybu, kondice a koordinace. Pohybové hry soutěživé, honičky, bojové, pro uklidnění, na hřišti, na sněhu		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Umí k pohybové hře využít tradiční náčiní, hračky a jiné předměty.	Využití předmětů denní potřeby, hraček, tradičního i netradičního náčiní k pohybovým hrám.		
Uvědomuje si, že hra přináší radost a příjemné zážitky a že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem (slovem), představou, zkušeností.	Pohybové hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti (na základě pohádek, vyprávění, pojmů, pocitů, představ). Pohybové hry kontaktní (pro pociťování vzájemné energie, blízkosti)		
Zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti Činnosti s míčem využívá v pohybovém režimu za pomoci učitele, rodičů.	Základy sportovních her. Držení míče jednoruč a obouruč. Manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu, vyvolenou rukou a nohou. Základní přihrávky vyvolenou rukou a nohou.		
Umí kotoul vpřed, převaly na žíněnce	Základy gymnastiky. Akrobacie – převaly, průpravná cvičení pro		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	zvládnutí kotoulu vpřed, kotoul vpřed, kolébka na zádech, leh vznesmo, stoj na lopatkách		
Nacvičuje prosté skoky snožmo z trampolíny a základy gym. odrazu	Přeskok – průpravná cvičení pro nácvik gym. odrazu z trampolíny, skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny.		
Provádí jednoduché cviky a chůzi na lavičce	Kladinka, lavička – chůze, obraty, přeběhy (s dopomocí)		
Při pohybových hrách a průpravných kondičních cvičení využívá průpravné přetahy a přetlaky	Průpravné úpoly – přetahy a přetlaky		
Ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti. Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie.	HV – hudebně pohybové činnosti, pohybový doprovod hudební – taneční hry se zpěvem, pohybové vyjádření hudby.	
Snaží se o základní estetické držení těla.	Základní estetický pohyb těla a jeho části – chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla.		
Pokouší se vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem.	Rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	pohybem.		
Umí 2 – 3 základní tanečky založené na taneční chůzi a běhu.	Tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu). – přisunný krok, poskočný krok, cval stranou.		
Osvojuje si základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem.	Základy atletiky. Běh – rychlý běh na 25 m, vytrvalostní běh nejdéle 30 s, běh střídaný s chůzí, základy nízkého startu Skok – skok do dálky z místa odrazem snožmo, skok do dálky z rozběhu (dle možností) Hod – hod míčkem z místa obloukem na dálku.		
Uvědomuje si možná nebezpečí při přepravě, putování a chová se podle toho (s pomocí učitele).	Turistika a pohyb v přírodě. Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích a v přírodě.		Turistika je převážně realizována na školních výletech a vycházkách.
Umí se připravit na jednodenní turistickou akci – obléct, sbalit batoh - za pomoci dospělých	Oblečení na turistiku, obsah batohu na jednodenní akci, stravování a pití.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Dovede ošetřit drobná poranění nebo přivolá pomoc.	První pomoc při drobných poranění. Základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu v přírodě.	PRV – člověk a jeho zdraví, základní hygienické návyky, drobná poranění a jejich ošetření.	
Zvládá základní techniku chůze (i se zátěží), vyzkouší si běh po vyznačené trase s plněním různých pohybových úkolů.	Chůze v terénu ve skupině. Chůze, běh po vyznačené trase, překonávání překážek		
Ovládá základy jízdy na koloběžce.	Jízda na koloběžce.		
Seznámí se s tím, že nemá ničit přírodu, odhazovat odpadky a rušit zvěř	Základy ochrany přírody.	EMV – Vztah člověka k prostředí, životní prostředí v našem okolí a jeho ochrana.	
Učí se základy plavání pod vedením učitelů plavecké školy	Plavání – základní plavecká výuka. Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti.	Učivo tohoto tematického celku je zařazováno do základní výuky ve formě kurzu plaveckého výcviku v počtu 10 hodin pod vedením učitelů plavecké školy (dle podmínek).	
Ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob.	Bruslení a hry na sněhu. Nebezpečí vstupu na zamrzlou přírodní vodní plochu.		Učivo je zařazováno do výuky v případě vhodných sněhových podmínek.
Zvládá chůzi po ledě s oporou a bez opory, klouzání.	Pohyb na ledu bez bruslí, odstraňování zábran, strachu		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	ze zamrzlé plochy, klouzání vyvolenou nohou zpět. (V případě vhodných podmínek.)		
Umí postavit sněhuláka, hraje koulovanou a podle možností využívá sáně, boby.	Hry na sněhu.		
	Činnosti podporující pohybové učení		
Pasivně si osvojuje základní pojmy související s cvičební polohou, postojem, pohybem paží, nohou, trupu, používaným náradím a náčiním.	Komunikace v Tv. Základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením.	OSV – Rozvoj schopnosti poznávání, cvičení pozornosti, soustředění, řešení problémů, dovednosti pro učení.	
Reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele.	Smluvené povely, signály, znamení gesta a reakce na ně (pozor, pohov, v řad nastoupit, rozchod, nástup, do řady, do družstev, společný pozdrav.		
Podílí se na přípravě a úklidu náradí a náčiní a orientuje se v prostoru tělocvičny a hřiště.	Organizace při Tv. Příprava a úklid náradí a náčiní.		
Učí se vzájemné toleranci a ohleduplnosti.	Zásady jednání a chování.	OSV – Mezilidské vztahy, vztahy a naše skupina, chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
		PRV – lidé kolem nás – soužití lidí, mezilidské vztahy.	
Při pohybových činnostech se snaží dodržovat smluvená pravidla.	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností.		

5.6.8 Vyučovací předmět: Tělesná výchova, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
	Činnosti ovlivňující zdraví.		
Uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu. Uplatňuje vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne.	Význam pohybu pro zdraví.	PRV – lidé a čas – orientace v čase, režim dne, volný čas. EMV – Vztah člověka k prostředí, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví.	
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou.	Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení.		
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání.	Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	EMV – Vztah člověka k prostředí (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví).	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové formy nebo činnosti jednotlivce nebo celé skupiny. Usiluje o jejich zlepšení.	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru. Po Tv dodržuje hygienická pravidla. Volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity.	Hygiena při Tv – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí.		
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povel, signály, znamení, gesta a jiné prostředky komunikace při Tv a sportovní činnosti. Bezpečně ukládá náradí a náčiní na určené místo. Ošetří drobná poranění s pomocí učitele, přivolá pomoc.	Bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, na wc, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv.		
	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností.		
Ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Zná některé pohybové hry a je schopen hrát je se spolužáky i mimo Tv. Uvědomuje si možné nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit. Uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností.	Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity. Využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost. Hry spojené s během, s házením, pro uklidnění, hry na hřišti i s míčem.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Využívá k pohybové hře i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní.			
Ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, která napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly. Pasivně zná základní pojmy osvojovaných cviků a pojmenuje základní gymnastické nářadí a náčiní. Zvládne kotoul vpřed a procvičuje kotoul vzad. Nacvičuje výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu. Na kladině nacvičuje chůzi. Umí skákat přes švihadlo, dokáže podbíhat dlouhé lano. Provádí cvičení na lavičkách a na žebřinách.	Základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti. Průpravná cvičení – rozcvičky k procvičení koordinace pohybů ve trojdobém a čtyřdobém taktu, cvičení ve stoji spojném, rozkročném, v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo, v lehu na zádech, chytání míčů a míčků do obou rukou po vlastním nadhozu i odrazu Akrobacie – převaly a kolébky na zádech, leh vznesmo, stoj s oporou o lopatky a záloktí, kotoul vpřed, dva kotouly za sebou, nácvik kotoulu vzad, cvičení rovnováhy – stoj a poskoky na jedné noze, chůze po lavičce, po kladince, cvičení na lavičkách a na žebřinách, skákání přes švihadlo, cvičení s lanem. Vzpor dřepmo – výskok na sníženou švédskou bednu.		
Vnímá a prožívá rytmus, tempo a melodii a soustředí se na hudební a rytmický doprovod.	Rytmické a koordinační formy cvičení pro děti – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem,	HV – hudebně pohybové činnosti, pohybový doprovod hudební – taneční hry se zpěvem,	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Zvládá základní estetický pohyb těla. Umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem. Umí základní 2 – 3 tanečky založené na taneční chůzi a běhu.	vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance. Pohyb v dvoudobém taktu, střídání chůze a běhu, přísunný krok, cval stranou, poskočný krok.	pohybové vyjádření hudby.	
Učí se techniku nízkého a polovysokého startu. Trénuje rychlý běh na 30 m. Trénuje běh přes drobné překážky, běh v terénu. Hází míčkem z místa a z chůze, zdokonaluje skoky.	Základy atletiky – rychlý běh, skoky, hody.		
Zná a dodržuje základní pravidla her. Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo. Drží míč jednoruč i obouruč, manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou). Zvládá základní přihrávky rukou a nohou.	Základy sportovních her – manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry.		
Seznamuje se ze základními pojmy spojenými s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením, orientací.	Turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody.		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
Učí se bezpečně pohybovat v terénu, dodržuje zásady hygieny při turistice (stravování, pitný režim, vhodné obutí), zná obsah svého zavazadla. Přesunuje se v terénu po vyznačené trase, překonává překážky, plní pohybové úkoly. Učí se jízdě na koloběžce. Učí se základy plavání, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím pod vedením učitelů plavecké školy. Seznamuje se s kluzkým povrchem ledu a se základy bruslení. (Dle podmínek.)	Plavání – základní plavecká výuka. Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím. Bruslení – hry na ledě a základní techniky pohybu na bruslích.		Učivo tohoto tématického celku je zařazováno do základní výuky ve formě kurzu plaveckého výcviku v počtu 9 - 10 hodin pod vedením učitelů plavecké školy (dle podmínek)
	Činnosti podporující pohybové ústrojí		
Zná pojmy související s osvojovanými hrami, činnostmi, s používaným náčiním a	Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností,		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Pozn.
oblečením pro sportovní hry. Zná základní organizační povely a pravidla pro realizaci her a vnímá základní pojmy jednotlivých druhů cvičení, základních poloh a pohybů. Osvojuje si pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem. Učí se základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, názvů částí atletického hřiště. Reaguje na startovní povely a signály. Rozumí pojmům spojených s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, oblečením a orientaci.	smluvené povely, signály.		
Respektuje a dodržuje základní organizaci při TV, je schopen sám zorganizovat nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy. Jedná v duchu fair play. Učí se respektovat zdravotní handicap. Zná význam sportování pro zdraví. Dodržuje a zná základní pravidla her. Je schopen soutěžit v družstvu, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,	Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém / běžném / prostředí. Zásady chování a jednání – fair play. Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží. Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů.		

5.7 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

5.7.1 Název a charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast je v 1. a 2. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu
Pracovní činnosti, 1 hodina týdně

Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- vytvářet při praktických činnostech s různými materiály základní pracovní dovednosti a návyky
- prostřednictvím pracovní činnosti žáků napomáhat rozvoji jejich rozumové činnosti, rozšíření jejich obzoru
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracovávání materiálů a všimnout si jejich vlastností
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost pracovní nástroj podle jeho vhodnosti
- postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- prostřednictvím pracovní činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhat přepřehovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa
- učit žáky, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat, učit žáky individuálně zodpovídat za kvalitu své práce
- získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářet počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů
- dát prostor žákovským nápadům pro praktické práce a tvůrčí činnosti

Charakteristika výuky:

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje v 1. a 2. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály, a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině.

Při pracovních činnostech není v tomto období vhodné dělit děti na děvčata a chlapce. Vhodné je práci individualizovat nebo pracovat ve skupinách, a přitom dbát důsledně na bezpečnost žáků. Pracovní činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žák se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí.

Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování českému jazyku, matematice a prvouce. Učí se poznatky o nich prakticky využívat. Obohacuje se řeč dětí a začínají se vytvářet základy technického myšlení.

V průběhu pracovních činností v 1. a 2. ročníku jsou uváděny jen základní informace o materiálech, pomůckách a nářadí.

Při práci s **drobným materiálem** učíme žáky stříhat, ohýbat, spojovat, výtvarně ztvárňovat - dávat výrobkům pěkný vzhled. To podporuje dětskou představivost obrazotvornost a vytváří smysl pro estetické cítění.

Při práci s **papírem** učíme žáky poznávat vlastnosti a druhy papíru, naučíme je správně držet nůžky, stříhat celou délkou ostří nůžek i části ostří. Učíme je poznávat z čeho nůžky jsou a jaké mají vlastnosti a jak se s nimi bezpečně zachází.

Při **modelování** žáci poznávají vlastnosti modelovací hmoty, vytvářejí z ní jednoduché předměty, zvířata i postavy, a to většinou podle jejich vlastních představ. Modelování lze vhodně využívat při skupinové práci na určité téma, často ve spojení s ostatními vyučovacími předměty. Žáci se pak musí mezi sebou dohodnout na společném řešení a práci si mezi sebou rozdělit. Uplatňuje se zde spolupráce a komunikace.

Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění žáků.

Při pracovních činnostech se žáci učí:

- organizovat své pracovní prostředí a vlastní činnosti – rozdávat, uspořádat své pracovní místo, sbírat, ukládat, udržovat své náčiní i místo v pořádku
- pracovní kázní – být pozorný a opatrný, vědět co dělat, aby byla určitá pracovní činnost dostatečně bezpečná pro žáka samotného i pro spolužáky, dodržovat těž hygienická pravidla, dbát na správné držení těla při činnostech a správné uchopení pracovního náčiní, při jeho správném výběru
- uvědomovat si význam vlastní činnosti a práce
- umět o své činnosti povědět druhým

Dbáme na to, aby byly pracovní činnosti spojovány s rozvojem poznání a řeči.

Předmět Pracovní činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních a netradičních materiálů, poznávání jejich vlastností, funkce,
- využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce,
- lidové zvyky, tradice a řemesla.

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicí (plošná, prostorová, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o nenáročné rostliny, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování.

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

5.7.2 Obsah učiva – 1. ročník

Práce s papírem:

- základní vlastnosti papíru a lepidla
- držení nůžek, z čeho nůžky jsou a které nůžky jsou pro děti bezpečné
- různé techniky: překládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování
- příklady výrobků vzniklých skládáním - varhánky, obálka na pomůcky, šipka, čepice, kelímek, loďka aj.
- vystřihovánky z časopisu, předtištěné např. oblékání panenek, připravené vystřihovánky staršími žáky, vystřihování tvarů pro činnosti v M (přípravná početní cvičení)
- pomůcky pro výuku M, Čj, prvouky - kartičky, kapsáře, geometrické tvary
- stříhání a slepování - ozdoby, květy, kombinované techniky ve spojení s Vv
- nalepování vystřižených tvarů - vytváření obrázků k vyprávěnému nebo čtenému příběhu
- společné práce k některému projektu, např. pohádce

Modelování:

- seznámení se s vlastnostmi plastelíny, moduritu; pomůcky: podložka, nůž
- zacházení s uvedenými modelovacími materiály, jak s nimi pracujeme, co k tomu potřebujeme; technika práce: válení v dlaních, v prstech, na podložce, roztlačování v dlaních a na podložce, přidávání a ubírání hmoty, vytahování, modelování
- příklady výrobků: předměty jednoduchých tvarů, o kterých se učíme v M, Čj a prvouce, figurky zvířat a lidí podle čtených nebo vyprávěných příběhů, též podle fantazie žáků, motivace k modelování, dárky pro své blízké

Práce s drobným materiálem:

- Pracovní činnosti by měly být v 1. ročníku průběžně spojovány s ostatními vyučovacími předměty. Měly by učivo ostatních předmětů ztvárňovat, pomáhat k pochopení probíraných pojmů.
- V pracovních činnostech si mohou děti připravit celou řadu dobrých pomůcek pro činnostní výuku ostatních předmětů. Práce s pomůckou, kterou si žák vyrobí sám, ho motivuje a uspokojuje. Při výrobě dalších věcí je třeba vždy pamatovat na jejich použitelnost. Výroba předmětů a ozdob určených k darování má význam při

vytváření vzájemných mezilidských vztahů i při vytváření dobrého vztahu k práci – upotřebitelnost výrobku, udělání radosti druhým.

- Výrobu drobných předmětů pro výuku v jiných předmětech a jejich údržbu nebo obnovu lze běžně zařazovat do praktických cvičení. Použijí-li žáci na uskladnění pomůcek různé krabice, zásuvky nebo košíčky, mohou si je při praktických cvičeních uspořádat, doplnit to, co jim chybí. Žáky vedeme k pečlivé údržbě jejich pomůcek. To, že je má v pořádku, mu při jejich použití velmi pomůže. Pochopí význam uspořádání věcí a udržuje v pořádku i náradí potřebné pro pracovní činnosti.
- Dle uvážení učitele je možné do pracovních činností zařadit výrobu různých drobných předmětů a dárků např. z přírodního materiálu jako jsou žaludy, kaštiny, šišky aj.:
 - zpracovávat můžeme přírodniny: šípky, jeřabiny, kousky slámy, žaludy, kaštiny, listy, koření, semena
 - dalším materiálem mohou být: špejle, dřívka od nanuků, krabičky, korkové zátky
 - při zpracování použijeme: nůžky, nůž, jehlu, bavlnku
 - techniky práce: propichování, navlékání, spojování, svazování
 - příklady výrobků: korále, figurky, zvířata, ozdoby...

Pracovní činnosti se stavebnicemi:

- Stavby podle předlohy z kostek, stavby podle fantazie žáků (práce individuální i skupinová), sestavování obrázků podle předlohy - obracení kostek, sestavování modelů věcí - montáže podle předloh, vystavování prací, později demontáže.

Péče o květiny:

- Do vyučovacího předmětu pracovní činnosti 1. ročníku je vhodné zařadit péči o květiny. Tyto činnosti bezprostředně souvisí s prvoukou. V péči o květiny se mohou žáci střídát. Také mohou pěstovat a sledovat zasazená semena (např. hrách, fazole).

Stolování:

- příprava talířů a příborů
- chování se u stolu

Žáci se učí být při pracovních činnostech ukáznění, dbát na bezpečnost, soustředit se na práci, zbytečně mezi sebou nehovořit. Při činnostech se však učí navzájem si povědět, co dělají, s čím pracují, jak určitou činnost provádějí. Tak se pracovní činnosti spojují s rozvojem poznání i řeči.

5.7.3 Obsah učiva – 2. ročník

Práce s papírem a kartonem:

- vlastnosti papíru, kartonu, lepidla (tloušťka, barva, tvrdost, savost)
- pojmenovávání druhů papíru: balicí, novinový, kancelářský, kreslicí
- zpracováváme pomocí: nůžek, nože, lepidla, kolíčků

- technika práce: překládání, ořezávání, přestřižení, vytrhávání, skládání, slepování, nalepování papíru na karton,
- příklady výrobků:
 - vytrhávané ubrousky a ozdoba různých věcí, např. květináče
 - jednoduché předměty a pomůcky do vyučování, např. geometrické tvary aj.
 - podložky z propletených proužků, záložky do knih aj.
 - výrobky vzniklé skládáním papíru, loďky, parník, čepice aj.
 - ozdoby na vánoční stromeček, např. řetězy, košíčky, srdíčka
 - věci k obchodování nakreslené, vystřižené, nalepené na karton, obkreslené podle šablony

Práce s modelovací hmotou:

- materiál: modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto
- pomůcky: podložka, špachtle, nůž
- techniky práce: hnětení, válení, ubírání, spojování, sušení
- poznané vlastnosti: tvárnost, tvrdost
- příklady výrobků: věci, o kterých se učíme v prvouce (ovoce, zelenina, ptáci, zvířata), v matematice (geometrická tělesa, geometrické tvary), ve čtení (zobrazování dějů z četby nebo z vyprávění)
- bezpečné zacházení s ostrými předměty

Práce s drobným materiálem:

- materiál: provázky, sláma, přírodniny (semínka, listy, šišky, plody, větvičky aj.), špejle, drátky, korek, krabičky, papír, karton
- nástroje a další materiál: nůžky, nůž, tupá jehla, bavlnka, lepidlo, zavírací špendlíky, aj.
- techniky práce: propichování, spojování, ohýbání, stříhání, nalepování, slepování, lisování, skládání do tvarů
- seznamování se s nástroji a pomůckami, s účelem jejich použití
- příklady výrobků: ozdoby, zobrazování nějakého pracovního prostředí (skupinová práce), zdobení různých předmětů, práce s drátkem a lepidlem
- zásady pro bezpečnost při činnostech s ostrými předměty

Práce montážní a demontážní:

- různé druhy stavebnic – seznámení se s návodem pro práci s nimi a předlohami pro stavby a konstrukce, možnosti užití stavebnice mohou předvést žáci, kteří si určitou stavebnici do školy donesli
- vytváření plošných a prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu podle předloh i podle fantazie žáků
- stavebnice se spojovacími prvky a díly - konstrukční činnosti
- montáž a demontáž, urovnávání dílů stavebnice k dalšímu použití

- osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, rozmyšlení si své vlastní činnosti, zachovávání bezpečnosti a hygieny při činnostech

Práce s textilem:

- materiál: textilie bavlněné, lněné, vlněné, hedvábné, z umělých vláken, nitě, bavlnky, šňůrky, stužky, knoflíky
- nástroje: nůžky, jehly, špendlíky
- činnosti: navlečení přiměřeně dlouhé nitě, uzlík, snaha o sešití, střihání,
- výrobky: sešití kousku látek k sobě - jednoduchý výrobek, oprava oděvu – přišíť knoflíku nebo poutka aj.
- dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce

Lidové zvyky, tradice a řemesla:

- lidové zvyky a tradice, lidová řemesla: poznávání na základě přímých ukázek, návštěvy regionálních muzeí apod.
- techniky zpracování: batikování, ozdoba kraslic, práce se slámou apod.
- materiál, nástroje a pomůcky volíme podle charakteru vytvářeného výrobku a zvolené techniky zpracování
- příklady výrobků: jednoduchá ozdoba, šperk, svícen, vánoční ozdoba, kraslice, ubrousek zdobený batikou apod.

Stolování:

- příprava talířů a příborů
- chování se u stolu

Pěstitelské práce v učebně:

- na podzim a v zimě: ošetřování pokojových rostlin
- na jaře v učebně: pěstování cibulovin v květináči – květina pro maminku (předpěstování v papírových květináčích nebo v kelímcích), přesazování do květináče, který si žáci ozdobili
- pozorování klíčení semen fazole nebo hrachu, nakličování, přesazování, jakmile začne rostlina růst. Semena řeřichy (klíčení na vlhké vatě), klíčení obilí a jeho růst (zeleň na velikonoční svátky)
- první jednoduché společné záznamy o postupu práce a o časovém pozorování růstu a vývoje rostliny

5.7.4 Průřezová témata:

v tomto předmětu jsou realizována: OSV, EMV, MDV

OSV – Rozvoj schopností poznávání, kreativita

EMV – Ekosystémy, vztah člověka k prostředí

MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

5.7.5 Výchové a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Osvojují základní pracovní dovednosti a návyky různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.

Postupně poznávají vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Učitel vede žáky ke správnému používání různých materiálů, vhodných nástrojů a nářadí, pozoruje pokrok u všech žáků, objasňuje postupy.

Vede žáky k plánování činností při práci s materiály.

Kompetence komunikativní

Rozšiřují si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce, uplatňovat metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům.

Učitel vede žáky k užívání správné terminologie, umožňuje hodnotit a prezentovat výsledky jejich práce, vybízí je, aby kladli otázky.

Předkládá dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, vede žáky k prozkoumání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních, vede žáky k tvořivosti, vytrvalosti a soustavnosti, k uplatňování vlastních nápadů.

Seznamuje žáky s možnostmi některých povolání.

Kompetence sociální a personální

Pracují samostatně, ve skupinách, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci, ohleduplnosti na pracovišti, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a hodnocení.

Kompetence občanské

Vytvářejí si pozitivní vztah k práci.

Učitel vede žáky k jejich odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,

umožňuje jim, aby hodnotili podle jasných kritérií své činnosti, umožňuje každému zažít úspěch.

Otevírá prostor žákům pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu.

Umožňuje tvořivý přístup žákům k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

Správně a zodpovědně zacházejí s pracovními pomůckami.

Učitel vede žáky ke správným a bezpečným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů, zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.

5.7.6 Očekávané výstupy.

Práce s drobným materiálem

Žák:

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

v rámci podpůrných opatření:

zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami
tvoří různé předměty podle jednoduchého postupu
pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

Žák:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

v rámci podpůrných opatření:

zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstelské práce

Žák:

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

v rámci podpůrných opatření:

provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a zkusí ho popsat
pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

Žák:

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

v rámci podpůrných opatření:

upraví stůl pro jednoduché stolování
chová se vhodně při stolování

Pracovní dovednosti

- rozlišuje běžně užívané druhy papíru, dovede papír přeložit, vyrobit skládáním jednoduchý výrobek, odtrhnout část, přestříhnout, vystříhnout nakreslený tvar, slepit (použít vhodné lepidlo), nalepit vystřižené tvary
- dovede z drobného materiálu vyrobit jednoduchý praktický výrobek, k práci volí vhodné nástroje a bezpečně s nimi zachází
- rozlišuje běžné pracovní nástroje (nůžky, nůž, jehla, kleště, šroubovák, kladívko) a bezpečně s nimi zachází
- dovede pracovat s některou ze stavebnic a vytvořit několik výrobků podle předlohy i podle své představy
- při práci s modelovací hmotou dokáže vytvořit několik výrobků a dovede o nich hovořit; získal základní hygienické návyky při práci s těmito materiály
- dokáže navléknout nit, zkusí přišít knoflík, snaží se sešít dva kusy látky k sobě
- při praktických činnostech si dovede věci urovnat, udržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůcky, má je připravené na vyučování

5.7.7 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, ročník 1.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Práce s drobným materiálem		
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu učitele. Všímá si vlastností různých materiálů.	Vlastnosti materiálu a jednoduché pracovní operace a postupy. Drobný materiál a přírodniny. Určování vlastností materiálu – tvar, barva, povrch, tvrdost. Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování. Modelovací hmota. Poznávání vlastností materiálu – tvrdost, soudržnost, tvárnost. Hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, dělení na části. Papír a karton. Určování vlastností papíru – tloušťka, barva, tvrdost. Překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování,	OSV – Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, řešení problémů). PRV – rozmanitost přírody – rostliny – ovoce a zelenina. EMV – Vztah člověka k prostředí (odpady, sběr papíru, šetření papírem).	Materiál, nástroje a pomůcky: dřívka, špejle, drátky, hadříky, stuhy, krabičky, korek, papír, provázky, listy, šišky, větvičky, plody a semena rostlin apod. nůžky, tupá jehla, lepidlo, nit. Materiál, nástroje a pomůcky: Plastelína podložka, nůžky. Materiál, nástroje a pomůcky: papír různých vlastností a kvality, karton nůžky, tužka, lepidlo.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	slepování, obkreslování podle šablony.	PRV – zdravá výživa – základní rozdělení potravin.	
S pomocí učitele si pro činnosti vybírá vhodné pracovní nástroje a pomůcky vzhledem k použitému materiálu a učí se s nimi zacházet. Dodržuje základní bezpečnostní a hygienická pravidla při pracovních činnostech.	Pracovní pomůcky a nástroje. Základní pracovní nástroje a pomůcky – funkce, způsob použití, vlastnosti, výběr, ovládání a používání. Organizace práce. Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce.		
S pomocí učitele se snaží připravit si pracovní místo a práci si naplánovat. Seznamuje se s vánočními, velikonočními, jarními zvyky, tradicemi a předměty a prakticky využívá těchto znalostí při výrobě jednoduchých ozdob apod.	Vytváření návyku organizace a plánování práce. Lidové zvyky a tradice.	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu). PRV – lidé a čas, současnost a minulost v našem životě, svátky a významné dny.	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Konstrukční činnosti		
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Stavebnice. Seznámení se s jednotlivými částmi stavebnice, možnostmi užití. Sestavování modelů podle představy z jednoduchých stavebnic. Vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu.	EMV – Ekosystémy –tvořivé činnosti s přírodními materiály . M – geometrie v rovině a prostoru. VV – rozvíjení smyslové citlivosti, uspořádání objektů do celků.	Materiál, nástroje a pomůcky: jednoduché stavebnice z plastů, karton, papír, špejle, lepidlo.
	Pěstitelské práce		
Pozoruje růst rostlin, pečuje o nenáročné rostliny.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti. Pěstování některých plodin (např. hrách, fazole, obilí) – úprava půdy, setí, ošetřování během vegetace. Pěstování pokojových rostlin.	PRV – rozmanitost přírody, rostliny, základní stavba těla. =	Materiál, nástroje a pomůcky: květináč, truhlík, konévka, semena, připravená půda (dle možností).

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Ošetřování pokojových rostlin.		
	Příprava pokrmů		
Seznámí se základním nádobím a spotřebiči užívanými v kuchyni a s možným nebezpečím při práci v kuchyni.	Základní vybavení kuchyně. Nádobí, některé spotřebiče.	PRV – místo, kde žijeme, Domov, předměty denní potřeby.	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Jednoduché prostírání – rodinný stůl pro běžné každodenní stolování. Chování u stolu.	PRV – člověk a jeho zdraví – zdravá výživa – rodinný stůl a stolování.	

5.7.8 Vyučovací předmět: Pracovní činnosti, ročník 2.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
	Práce s drobným materiálem		
Rozliší přírodní materiál od technického. Dovede navlékat, spojovat, propichovat, svazovat, slepovat, lisovat i dotvářet. Osvojuje si základy bezpečnosti a hygieny práce.	Vlastnosti materiálu. Přírodniny.	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (kultura z hlediska současné i historické perspektivy).	
Umí válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat, hníst a dělit na části. Dodržuje bezpečnost a hygienu při práci.	Modelovací hmota.		
Navlékne nit do jehly, udělá uzlík. Snaží se sešít 2 kusy látky k sobě. Přišije knoflík. Slepí textílii. Vyrobí jednoduchý textilní výrobek.	Textil.		
Pracuje s dřívky, špejlí, krabičkou, korkem, provázkem, listy, šiškami, semeny i plody rostlin.	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce – využití).		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
Pracuje s modelovací hmotou, plastelínou a moduritem. Pracuje s papírem a kartonem. Pracuje s nití, bavlnkou, plstí, vyšívací látkou a jehlou.			
Naučí se s pomůckami a nástroji zacházet, udržovat je v pořádku a ukládat na bezpečné místo.			
Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. Připraví si své pracovní místo. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny. Seznamuje se s nimi formou rozhovorů, obrázků, videa, filmu, návštěv muzeí, exkurzí a výstav. (Dle možností).	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice, řemesla.		Zasetí velikonočního osení. Mikulášská a vánoční besídka. Práce ve skupinách.
	Konstrukční činnosti		
Vytváří plošné i prostorové	Stavebnice (plošné, prostorové,		

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy	Poznámky
kompozice ze stavebnicových prvků. Sestavuje modely podle předlohy i představivosti. Umí montovat i demontovat stavebnici.	konstrukční), sestavování modelů.		
	Pěstitelské práce		
Zaseje semena. Pěstuje některé plodiny (hrách, fazole) a ošetřuje je během vegetace.	Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina) – dle možností.		Hrách, fazole, řeřicha
Zná základy péče o pokojové rostliny. Otírá listy, zalévá, kypří. Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování.	Pěstování rostlin pokojových.		
	Příprava pokrmů		
Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.		

Všechny školní výstupy 2. ročníku se budou více procvičovat, zdokonalovat, rozvíjet a upevňovat ve 3. ročníku ZŠ.

5.8 Název a charakteristika volitelných předmětů a vzdělávací obsahy volitelných předmětů

Na naší málotřídní škole s 1. a 2. ročníkem tyto předměty nevyučujeme.

ZŠ Senticice

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Hodnocení žáků

Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látky učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Na škole upřednostňujeme **pozitivní hodnocení žáků**, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včasně, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes sebehodnocení a samokontrolu k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná **průběžná hodnocení** a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky

k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení známkou můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním písemným hodnocením. Povzbudivá a motivující pro žáky je jasně vyjádřená pochvala k určité činnosti nebo odpovědi, hvězdička, razítko, obrázek a bezesporu jednička. Pozitivní efekt hodnocení známkou „1“ zvyšujeme tak, že ji doplníme krátkou, třeba i jednoslovně vyjádřenou pochvalou.

Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí, co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností, jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit. Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva posilují i sebevědomí učitele, vedou k zamyšlení nad způsoby práce, kterými byly dobré výsledky dosaženy.

6.1.1 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům **důvěřujeme** a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činností přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.

- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně bychom stanovili ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení.

6.1.2 Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené, tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezádáváme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném

plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Obě skupiny žáků je třeba hodnotit známkou výborně. V takových případech je nejlepším osvědčeným způsobem **kombinovat známku výborně s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti nadaného žáka. Znamky výborně se tím od sebe odliší.

Cílem školy v 1. období základního vzdělávání je podněcovat žáky k výše uvedeným dovednostem. Usilujeme o to, aby pokud možno všichni žáci pochopili a osvojili si učivo určené pro toto období výborně nebo jen s malými nedostatky, tedy chvalitebně. Je to významný předpoklad pro úspěšné vytváření a rozvoj klíčových kompetencí žáků v dalších obdobích základního vzdělávání.

6.1.3 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v TV s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Dětem a žákům u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.

Ředitel školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Pravidla pro hodnocení žáků – podrobněji v Pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

7. Autoevaluace školy

Autoevaluace (vlastní hodnocení) školy je systematickým hodnocením dosažených cílů dle předem stanovených kritérií, prováděné pracovníky školy. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Oblasti E	Cíle E	KRITÉRIA E	Nástroje E	Časové rozvržení E
Podmínky ke vzdělávání (prostorové, materiální, hygienické a bezpečnostní)	Zjistit a posoudit stav podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole. Na základě zjištění pak podmínky ke vzdělávání průběžně vylepšovat.	Dostatečné množství finančních prostředků na další vybavování školy. Hygienické a bezpečné vzdělávání na škole.	Pozorování, rozhovor,	Průběžné pozorování, rozhovor, roční stav
Průběh vzdělávání	Zajistit utváření a rozvíjení klíčových kompetencí stanovených v ŠVP. Průběžně hodnotit realizaci ŠVP.	Přiměřenost cílů ŠVP k možnostem žáků. Přiměřenost ŠVP k podmínkám školy. Klíčové kompetence v ŠVP.	Pozorování, rozhovor, diskuse, analýza prací žáků.	Průběžné pozorování, rozhovor, diskuze, analýza prací žáků, pololetí a konec roku
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	Zjistit, jak se žák cítí ve škole, jaká je pracovní atmosféra ve škole a ve třídě. Zjistit názory rodičů na průběh vzdělávání. Zjistit informace od učitelů na klima školy. Na základě těchto zjištění zlepšovat klima školy, spolupráci s rodiči.	Spokojený žák, rodič, zaměstnanec školy, naplněnost školy.	Pozorování, rozhovor	Průběžné pozorování, rozhovor. Rozhovor s rodiči na třídních schůzkách, jinak v případě potřeby, pololetí a konec roku.
Výsledky vzdělávání žáků	Dosažení co	Postupné zlepšování	Rozhovor, analýza prací	Průběžně rozhovor

	nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním schopnostem žáků.	úrovně dovedností a vědomostí jednotlivých žáků.	žáků.	s žáky, analýza prací žáků.
Řízení školy, personální oblast, kvalita DVPP	Dále zlepšovat systém řízení školy a organizaci procesu vzdělávání. Snažit se zajistit kvalifikovanost a aprobovanost zaměstnanců školy. Podporovat růst pracovníků v rámci DVPP.	Školení vedoucích pracovníků. Dle možností doplňování pedagogů pracovníky s potřebnou kvalifikací a aprobací. Účast pedagogických pracovníků na DVPP, využití poznatků ve výuce.	Pozorování, rozhovor.	Průběžné pozorování, rozhovor, roční stav
Úroveň výsledků práce školy	Vytváření portfolia školy s průběžným doplňováním informacemi a výsledky práce. Usilovat o zlepšování služeb poskytovaných školou.	Informovanost žáků, rodičů, zaměstnanců školy, veřejnosti.	Elektronická podoba školy – webové stránky školy, Edookit. Návštěvy školy.	Návštěvy školy, webové stránky školy, Edookit, průběžná aktualizace.